

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до проведення практичних занять
із навчальної дисципліни

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

*(для студентів денної і заочної форм навчання
освітнього рівня «магістр»
з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки,
спеціальності 051 – Економіка)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2020

Методичні рекомендації до проведення практичних занять із навчальної дисципліни «Фінансове планування діяльності бюджетних установ» (для студентів денної та заочної форми навчання освітнього рівня «магістр» галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 – Економіка) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. Н. Ф. Чечетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 96 с.

Укладач д-р екон. наук, проф. Н. Ф. Чечетова

Рецензент

В. В. Величко, кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва та бізнес-адміністрування Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

*Рекомендовано кафедрою підприємництва та бізнес-адміністрування
протокол № 12 від 22.05.2020.*

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Зміст дисципліни «Фінансове планування діяльності бюджетних установ».....	6
2. Завдання для практичних занять.....	8
Тема 1 Основи організації фінансів бюджетних установ.....	8
Тема 2 Загальні засади фінансового та бюджетного планування.....	10
Тема 3 Система доходів та видатків бюджетів та взаємовідносини між бюджетами	17
Тема 4 Система фінансування бюджетних установ	30
Тема 5 Планування витрат на утримання бюджетних установ.....	34
Тема 6 Фінансове планування бюджетних організацій в сфері освіти, науки та культури	37
Тема 7 Фінансове планування в сфері охорони здоров'я.	48
Тема 8 Фінансове планування в сфері соціального захисту населення	52
Тема 9 Фінансове планування видатків на утримання органів управління	57
Тема 10 Організація та фінансове планування публічних закупівель для забезпечення потреб бюджетних установ.....	58
3. Контрольне завдання до модуля 1.....	63
4. Контрольне завдання до модуля 2.....	73
Список рекомендованих джерел	86
Додаток А.....	88
Додаток Б	90
Додаток В	91
Додаток Г	92
Додаток Д	94

ВСТУП

Фінансове планування – це система дій по складанню комплексу планів, що забезпечують оптимізацію управління фінансовими ресурсами в перспективі, їх формування і використання. Сучасні умови діяльності бюджетних установ доводять необхідність компетентного планування та прогнозування показників фінансової діяльності з метою підвищення ефективності їх функціонування та надання якісних державних послуг.

Метою вивчення дисципліни «Фінансове планування діяльності бюджетних установ» є формування у студентів знань в галузі планування і організації фінансів бюджетних установ та організацій, а також отримання достатньо системних знань щодо оцінки поточної та довгострокової фінансової стійкості цих установ і організацій.

Програма курсу передбачає вивчення питань організації фінансів бюджетних установ, основних засад та методів бюджетного планування, планування фінансової діяльності бюджетних установ.

Курс «Фінансове планування діяльності бюджетних установ» має міжгалузевий характер і вивчається студентами після вивчення таких дисциплін, як «Фінанси», «Економіка підприємств», «Планування» та інші, що дає змогу закріпити вже набуті знання та поглибити професійну підготовку фахівців економічного профілю.

Методичні рекомендації щодо виконання практичних занять є необхідним доповненням до курсу лекцій з дисципліни «Фінансове планування діяльності бюджетних установ». Практичні заняття є сполучною ланкою між лекційними заняттями та самостійною роботою і мають на меті поглиблене засвоєння теоретичних понять і термінів з дисципліни та набуття практичних навиків. У процесі проведення практичних занять з'ясовується ступінь засвоєння понятійно-термінологічного апарату та основних положень предмета, вміння розкривати конкретну тему, аналізувати й узагальнювати ключові питання курсу, приймати рішення в конкретних ситуаціях. Одним з важливих

завдань проведення занять є отримання студентами навиків публічних виступів і дискусій, а також аналітичного та обґрунтованого підходу до розв'язання складних питань і відпрацювання можливих рішень у майбутній професійній діяльності.

Для виконання практичних завдань та активної участі у обговоренні тем курсу на практичних заняттях студент має попередньо опрацювати лекційний матеріал, спеціальну навчальну літературу, наукову літературу та законодавчо-нормативні акти щодо відповідної теми. Крім цього, деякі студенти самостійно готують реферати та експертні оцінки з відповідної теми і виступають на практичних заняттях. Доповідь у вигляді «експертної оцінки» полягає у дослідженні студентами статистичного матеріалу з конкретного питання та наданні власного експертного висновку.

У результаті вивчення курсу у студентів мають сформуватись такі компетентності:

1) ключові інструментальні компетентності:

- здатність до аналізу і синтезу;
- здатність до організації та планування;
- базові загальні знання;
- засвоєння основ базових знань з дисципліни;
- усне і письмове спілкування рідною мовою;
- навички управління інформацією (уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел);
- розв'язання проблем;
- прийняття рішень;

2) ключові системні компетентності:

- здатність застосовувати знання на практиці;
- дослідницькі навички й уміння;
- здатність до навчання;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- дослідницькі навички й уміння;

- здатність до навчання;
 - здатність пристосовуватись до нових ситуацій;
 - здатність породжувати нові ідеї (креативність);
 - здатність працювати самостійно;
 - ініціативність та дух підприємництва;
- 3) *ключові міжособистісні компетентності:*
- взаємодія (робота в команді);
 - міжособистісні навички та вміння;
 - позитивне ставлення до несхожості та інших культур.

1 ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ»

Змістовий модуль 1 Основні засади фінансового планування

Тема 1 Основи організації фінансів бюджетних установ.

Поняття бюджетної установи. Система органів державної влади та місцевого самоврядування. Сутність та значення фінансів бюджетних установ та організацій. Розпорядники бюджетних коштів, їх основні функції.

Тема 2 Загальні засади фінансового та бюджетного планування

Сутність фінансового планування. Види та система фінансових планів.

Бюджетне планування як складова частина фінансового, його зміст, принципи і завдання. Бюджетна система та бюджетний устрій. Правові засади бюджетного планування. Бюджетний період. Стадії бюджетного планування.

Тема 3 Система доходів і видатків бюджетів та взаємовідносини між бюджетами

Методи планування показників бюджету. Бюджетна класифікація доходів і видатків. Складові частини бюджету. Розмежування доходів і видатків між бюджетами, взаємовідносини між бюджетами.

Тема 4 Система фінансування бюджетних установ

Бюджетне фінансування, його принципи, форми та методи. Власні надходження бюджетних установ. Платні послуги, що надаються бюджетними установами. Планування спеціального фонду та вимоги щодо його використання. Фінансові норми і нормативи.

Тема 5 Планування витрат на утримання бюджетних установ

Кошторис бюджетної установи. Порядок складання проектів кошторисів бюджетними установами, їх розгляду та затвердження. Основні вимоги щодо виконання кошторисів. Бюджетування, орієнтоване на результати. Програмно-цільовий метод бюджетного планування. Аналіз ефективності бюджетних послуг та бюджетних видатків.

Змістовий модуль 2 Планування діяльності бюджетних установ

Тема 6 Фінансове планування бюджетних організацій в сфері освіти, науки та культури

Загальні засади освіти в Україні, види та форми установ освіти. Особливості фінансування установ освіти. Основні планові показники діяльності установ освіти. Склад витрат на освіту: загальноосвітньої школи, дитячих дошкільних закладів, вищих учбових закладів. Планування фонду оплати праці працівників освіти.

Тема 7 Фінансове планування бюджетних організацій в сфері охорони здоров'я

Загальні засади охорони здоров'я в Україні, види та форми установ охорони здоров'я. Джерела фінансування закладів охорони здоров'я. Основні показники діяльності стаціонарних та поліклінічних закладів. Планування видатків установ охорони здоров'я.

Тема 8 Фінансове планування в сфері соціального захисту населення

Державна політика в сфері забезпечення соціального захисту населення. Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії. Основні державні соціальні гарантії. Планування видатків на забезпечення державних соціальних гарантій та утримання закладів соціального обслуговування.

Тема 9 Фінансове планування видатків на утримання органів управління

Фінансування видатків на утримання органів державного управління. Планування видатків на утримання органів управління.

Тема 10 Організація та фінансове планування публічних закупівель для забезпечення потреб бюджетних установ

Нормативно-правове забезпечення процедури публічних закупівель. Планування закупівель та загальні умови здійснення процедур закупівель.

2 ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1 ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Питання для обговорення:

1. Поняття бюджетної установи.
2. Система органів державної влади та місцевого самоврядування
3. Сутність та значення фінансів бюджетних установ та організацій.
4. Головні розпорядники бюджетних коштів, їх основні функції.
5. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня. Одержувачі бюджетних коштів.

Завдання 1.1 Використовуючи інформацію офіційного веб-сайту Кабінету Міністрів України (<https://www.kmu.gov.ua>), проаналізуйте:

- структуру центральних органів державної влади;
- структуру місцевих органів влади;

– структуру Міністерства фінансів України та підпорядкованих міністерству державних органів та основні завдання його діяльності.

Завдання 1.2 Використовуючи інформацію офіційного веб-сайту Харківської міської ради, міського голови, виконавчого комітету (<https://www.city.kharkov.ua>), проаналізуйте структуру виконавчих органів міської влади м. Харкова, а також завдання діяльності Департаменту бюджету і фінансів.

Завдання 1.3 Охарактеризуйте відмінність бюджетної установи від суб'єкта підприємницької діяльності. Наведіть приклади бюджетних установ різного рівня.

Завдання 1.4 Користуючись базою «Законодавство України» – офіційний веб-портал Верховної Ради України (www.rada.gov.ua), знайдіть нормативно-правовий акт (вказати вид документа, дату, номер, назву), у якому визначаються такі поняття: бюджетні установи, головні розпорядники бюджетних коштів, розпорядники бюджетних коштів, одержувачі бюджетних коштів, бюджет.

Завдання 1.5 Закінчити такі твердження:

1. До основних принципів організації фінансів бюджетних установ належать...
2. Бюджетні установи – це ...
3. Система місцевого самоврядування включає: ...
4. Головні розпорядники коштів Державного бюджету України затверджуються...

Тестові завдання за темою 1

1. Які організації є бюджетними установами:

- а) органи державної влади;
- б) органи місцевого самоврядування;
- в) організації, створені органи державної влади у встановленому порядку;
- г) усі відповіді правильні.

2. Яким нормативним документом визначено статус та повноваження головного розпорядника бюджетних коштів:
- а) Бюджетним кодексом України;
 - б) Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік;
 - в) Постановою Кабінету Міністрів України;
 - г) Наказом Міністерства фінансів України.
3. Бюджетна установа може бути створена:
- а) державним органом влади;
 - б) муніципальною владою;
 - в) приватним власником;
 - г) усі відповіді правильні.
4. Фінансування бюджетної установи відбувається за рахунок:
- а) коштів фізичних осіб;
 - б) коштів державного та місцевих бюджетів;
 - в) коштів юридичних осіб;
 - г) коштів Національного банку України.
5. Критерії визначення одержувача для здійснення заходів бюджетної програми:
- а) визначаються Кабінетом Міністрів України;
 - б) визначаються Міністерством фінансів України;
 - в) визначаються головним розпорядником коштів;
 - г) всі відповіді правильні.

Тема 2 ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО ТА БЮДЖЕТНОГО ПЛАНУВАННЯ

Питання для обговорення:

1. Сутність фінансового планування.
2. Види та система фінансових планів
3. Бюджетне планування як складова частина фінансового, його зміст, принципи і завдання.

4. Бюджетна система та бюджетний устрій
5. Правові засади бюджетного планування.
6. Бюджетний період. Стадії бюджетного планування.
7. Складові частини бюджету.

Завдання 2.1 Дописати закінчення таких тверджень:

1. Фінансове планування – це ...
2. На короткостроковий період (один рік) розробляються
3. Підприємства, які здійснюють комерційну діяльність, складають....
4. Головний фінансовий план держави – це
5. Система фінансових планів містить...
6. Бюджетне планування – це
7. Основними функціями бюджетного планування є....
8. Бюджетна система – це

Завдання 2.2 Які органи державної влади вирішують зазначені питання в бюджетному процесі:

1. Складання Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період;
2. Розгляд та прийняття Державного бюджету України;
3. Підготовка Основних засад грошово-кредитної політики на відповідний бюджетний рік;
4. Підготовка річного звіту про виконання закону про Державний бюджет України;
5. Підготовка проекту Державного бюджету України.

Завдання 2.3 Побудуйте структурно-логічну схему чинної бюджетної системи України.

Завдання 2.4 Визначте, якими нормативними актами регулюються зазначені положення бюджетного планування:

1. Виключно законом про Державний бюджет України визначаються будь-які видатки держави на загальносуспільні потреби, розмір і цільове спрямування цих видатків.

2. Регулюються відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства, і питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства, а також визначаються правові засади утворення та погашення державного і місцевого боргу.

3. Передбачають механізми реалізації найважливіших питань як загальнодержавного, так і регіонального значення, що пов'язані з ресурсним забезпеченням як Державного бюджету України так і місцевих бюджетів;

4. Визначає особливий порядок затвердження Державного бюджету України та контроль за його виконанням;

5. Регламентують стратегію розвитку країни або окремих стратегічно важливих питань сьогодення країни;

6. Конкретизують механізми бюджетних процесів.

Завдання 2.5 Використовуючи дані пунктів А, Б, В, заповніть таблицю 2.1 – Стадії бюджетного планування в Україні:

1. Складання проекту Закону «Про Державний бюджет України».

2. Розгляд проекту Закону «Про Державний бюджет України».

3. Прийняття Закону «Про Державний бюджет України».

Таблиця 2.1 – Стадії бюджетного планування в Україні

Документи та інформація, необхідні для складання, розгляду і затвердження бюджету	Державні органи, які беруть участь у бюджетному плануванні	Регламентовані терміни окремих етапів бюджетного планування
1. Проект основних засад грошово-кредитної політики	Національний банк України	До 1 квітня
.....		
Підписання закону про державний бюджет України.

А) Перелік документів та інформації, необхідних для складання, розгляду і затвердження бюджету:

1. Основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку держави.
2. Прогнозні показники економічного і соціального розвитку адміністративно-територіальних одиниць.
3. Проект основних засад грошово-кредитної політики на наступний бюджетний період.
4. Бюджетна декларація подається до Верховної Ради України на наступний бюджетний рік.
5. Представлення проекту Держбюджету у Верховній Раді України.
6. Розрахунки для обґрунтування розмірів дотацій і субвенцій та інших показників.
7. Розгляд питання щодо Бюджетної декларації
8. Положення та показники міжбюджетних відносин.
9. Доопрацювання проекту Держбюджету після першого читання.
10. Інструкція щодо підготовки бюджетних запитів.
11. Подання проекту Держбюджету до Верховної Ради України
12. Аналіз виконання бюджету за попередній рік та очікуване виконання бюджету поточного року.
13. Подання пропозицій до проекту Держбюджету
14. Граничні обсяги видатків для кожного головного розпорядника бюджетних коштів на наступний рік.
15. Підготовка проекту Закону України «Про Державний бюджет України на наступний рік».
16. Визначення пріоритетних програм, на які повинні спрямовуватися кошти державного бюджету для кожного головного розпорядника бюджетних коштів та обсяг відповідних видатків.
17. Бюджетні висновки.
18. Процедура першого читання проекту Закону.
19. Процедура другого читання проекту Закону.
20. Процедура третього читання проекту Закону.
21. Загальний обсяг дефіциту (профіциту), доходів і видатків Державного бюджету на наступний бюджетний період, обсяг міжбюджетних трансфертів та відповідні положення, необхідні для формування місцевих бюджетів.
22. Постанова щодо прийняття Закону «Про Державний бюджет України».
23. Підписання закону про державний бюджет України.
24. Проект рішення про місцевий бюджет
25. Тижневий термін після ухвалення закону про Державний бюджет України у другому читанні;
26. Двотижневий термін після офіційного опублікування закону про Державний бюджет України;

27. Двотижневий термін після прийняття закону про Державний бюджет Верховною Радою України;
28. Після 20 листопада.

Б) Перелік державних органів, які беруть участь у бюджетному плануванні:

1. Кабінет Міністрів України.
2. Верховна Рада України.
3. Міністерство економіки.
4. Національний банк України.
5. Міністерство фінансів України.
6. Президент України.
7. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету.
8. Постійні комітети (депутатські фракції і групи) при Верховній Раді України.
9. Рада міністрів Автономної Республіки Крим.
10. Верховна Рада Автономної Республіки Крим.
11. Державні адміністрації.
12. Місцеві ради.
13. Головні фінансові управління і фінансові управління державних адміністрацій.
14. Головні розпорядники коштів.
15. Одержувачі бюджетних коштів.
16. Державний комітет статистики України.

В) Регламентовані терміни окремих етапів бюджетного планування:

1. січень;
2. не пізніше 1 червня;
3. травень;
4. до 1 квітня;
5. не пізніше 15 липня;
6. до 15 вересня;
7. вересень;
8. до 20 вересня;
9. не пізніше 20 жовтня
10. до 27 вересня;
11. до 3 листопада;
12. не пізніше 20 листопада;
13. не пізніше 1 жовтня;
14. не пізніше 25 листопада;
15. до 1 грудня;
16. серпень.

Тестові завдання за темою 2

1. Об'єктами фінансового планування є:

- а) фінансові ресурси;
- б) суб'єкти господарювання;
- в) бюджетні установи та організації.

2. До системи фінансових планів належать:

- а) зведений план держави;
- б) зведений план регіону;
- в) місцеві бюджети;
- г) усі відповіді правильні.

3. Визначте термін подання проекту Державного бюджету України на розгляд Верховної Ради України:

- а) до 1 серпня;
- б) до 15 серпня;
- в) до 1 вересня;
- г) до 15 липня.

4. У випадку незатвердження проекту Державного бюджету України на новий бюджетний період до 31 грудня поточного року видатки у новому бюджетному періоді здійснюють:

а) в обсягах, які визначені у законі про Державний бюджет України на попередній бюджетний період й одночасно передбачені у проекті закону про Державний бюджет України на наступний;

б) в обсягах, які визначені у проекті закону про Державний бюджет України на наступний бюджетний період;

в) щомісячні видатки Державного бюджету України не можуть перевищувати 1/12 обсягу видатків, визначених законом про Державний бюджет України на попередній бюджетний період.

5. Назвіть документ, в якому визначаються основні напрямки бюджетної політики України на рік:

- а) бюджетний запит;

- б) бюджетна програма;
- в) розпис доходів і видатків;
- г) бюджетна декларація.

6. Засади грошово-кредитної політики розробляються:

- а) Міністерством економіки України;
- б) Кабінетом Міністрів України;
- в) Міністерством фінансів України;
- г) Національним банком України.

7. Остаточне рішення щодо прийняття Державного бюджету України приймається:

- а) Кабінетом Міністрів України
- б) Міністерством фінансів України
- в) Адміністрацією Президента України
- г) Верховною Радою України

8. Остаточне рішення щодо прийняття місцевого бюджету приймається:

- а) Верховною Радою України
- б) Кабінетом Міністрів України
- в) Президентом України
- г) Органами місцевого самоврядування

9. Основним нормативним документом, який регламентує бюджетні відносини в Україні, є:

- а) Конституція України;
- б) Закон про бюджет на поточний рік;
- в) Бюджетний кодекс України ;

10. Бюджетний період – це:

- а) термін, протягом якого діє складений і затверджений бюджет;
- б) термін, протягом якого складається і затверджується бюджет;
- в) термін, протягом якого складається, затверджується і виконується

бюджет;

- г) немає вірної відповіді.

Тема 3 СИСТЕМА ДОХОДІВ ТА ВИДАТКІВ БЮДЖЕТІВ ТА ВЗАЄМОВІДНОСИНИ МІЖ БЮДЖЕТАМИ

Питання для обговорення:

1. Методи планування показників бюджету.
2. Бюджетна класифікація доходів і видатків
3. Складові частини бюджету.
4. Розмежування доходів і видатків між бюджетами, взаємовідносини між бюджетами.

Завдання 3.1 Встановіть, які саме поняття із запропонованого переліку визначено в таблиці:

Визначення поняття	Методи бюджетного планування
1. <i>Метод</i> ... полягає у здійсненні детальних розрахунків по кожному джерелу дохідної частини бюджету, а також по кожному напряму видатків бюджету. Приміром планування єдиного податку передбачає здійснення розрахунків по кожній групі його платників. Метод прямого розрахунку застосовується під час складання кошторису, який містить обґрунтуванні детальні розрахунки по кожній зі статей	1. балансовий; 2. програмно - цільовий; 3. нормативний; 4. екстраполяції;
2. <i>Метод</i> ... полягає у визначенні бюджетних показників на основі виявленої стійкої динаміки їх розвитку	5. прямого розрахунку
3. <i>Метод</i> ..., це управління бюджетними коштами для досягнення конкретних результатів за рахунок коштів бюджету і застосуванням оцінки ефективності використання бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу	
4. <i>Метод</i> ... регламентує планування окремих показників доходів та видатків на підставі встановлених нормативів	
5. <i>Метод</i> ... забезпечує збалансованість дохідної та видаткової частини бюджету.	
6. <i>Метод</i> ... полягає у здійсненні детальних розрахунків по кожному джерелу дохідної частини бюджету, а також по кожному напряму видатків бюджету.	

Завдання 3.2

1. Розкрийте відмінність державного бюджету з профіцитом від державного бюджету з дефіцитом.
2. Доходи бюджету, які мають цільове спрямування включаються до ___?___ фонду Державного бюджету України.

3. З якою метою формується резервний фонд Державного бюджету України.

Завдання 3.3. Здійсніть групування наведених в таблиці доходів до Державного бюджету України згідно з класифікацією:

Класифікація доходів бюджету	Види надходжень
Податкові надходження:	
Неподаткові надходження:	
Доходи від операцій з капіталом:	
Цільові фонди:	

Перелік надходжень:

1. Податок на прибуток підприємств.
2. Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів
3. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів
4. Частина чистого прибутку (доходу) державних або комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до відповідного бюджету, та дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна або комунальна власність
5. Надходження від реалізації матеріальних цінностей державного резерву
6. Ввізне мито
7. Податок на доходи фізичних осіб

Завдання 3.4 Планування дохідної частини державного бюджету

1. Розрахувати річний прогнозований обсяг доходів загального та спеціального фондів Державного бюджету України та заповнити таблицю 3.1 – «Доходи Державного бюджету України на 20__ рік. Для правильного розподілу надходжень між загальним та спеціальним фондом державного бюджету, а також розподілу надходжень між державним та місцевими бюджетами, доцільно використовувати інформацію додатків Г та Д,

що представляють собою витяги зі статей 29 та 64–69 Бюджетного кодексу України щодо складу доходів державного та місцевих бюджетів України.

Умовні дані щодо планових надходжень до бюджету наведені в таблиці 3.2.

Таблиця 3.1 – Доходи Державного бюджету України на 20__ рік, тис. грн.

Код	Найменування згідно з класифікацією доходів бюджету	Всього	Загальний фонд	Спеціальний фонд
1	2	3	4	5
4000000	Офіційні трансферти:			
41010100	Реверсна дотація			
10000000	Податкові надходження:			
11010000	Податок та збір на доходи фізичних осіб			
11020000	Податок на прибуток підприємств			
13010000	Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів			
13020000	Рентна плата за спеціальне використання води			
13030000	Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення			
13030700	Рентна плата за користування надрами для видобування нафти			
13030800	Рентна плата за користування надрами для видобування природного газу			
14000000	Внутрішні податки на товари та послуги:			
14020000	Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)			
14030000	Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)			
14060000	Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування			
14070000	Податок на додану вартість з ввезених на територію України товарів			
15000000	Податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції:			
15010000	Ввізне мито			
15020000	Вивізне мито			
19000000	Інші податки та збори:			

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5
19010000	Екологічний податок			
20000000	Неподаткові надходження:			
21010000	Частина чистого прибутку (доходу) державних або комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до відповідного бюджету, та дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна або комунальна власність			
21020000	Кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України»			
22000000	Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності:			
22010000	Плата за надання адміністративних послуг			
22080000	Надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим державним майном			
22110000	Єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України			
24000000	Інші неподаткові надходження:			
24010000	Кошти від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду (крім за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення)			
24110100	Плата за надання державних гарантій та кредитів (позик), залучених державою			
25000000	Власні надходження бюджетних установ			
32000000	Надходження від реалізації державних запасів товарів			
33000000	Кошти від продажу землі і нематеріальних активів:			
40000000	Офіційні трансферти:			
42010000	Кошти, отримані від секретаріату ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ або іншої міжнародної організації за участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки			
42020000	Гранти (дарунки), що надійшли до бюджетів усіх рівнів			
42030000	Надходження в рамках програм допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ			
Разом доходів:				

Таблиця 3.2 – Умовні дані щодо планових надходжень до державного бюджету

Найменування згідно з класифікацією доходів бюджету	Сума, тис. грн
1	2
Податок та збір на доходи фізичних осіб	106 155 000
Податок на прибуток підприємств	92 600 000
Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів	435 600
Рентна плата за спеціальне використання води	1 101 200
Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення	42 800
Рентна плата за користування надрами для видобування нафти	2 809 800
Рентна плата за користування надрами для видобування природного газу	277 600
Плата за землю	25 581 000
Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів, зокрема:	
— спирт	163 000
— лікєро-горілочна продукція.....	7 315 000
— виноробна продукція.....	1 338 000
— пиво.....	5 136 000
— тютюн та тютюнові вироби	59 164 000
— транспортні засоби.....	122 000
— електрична енергія.....	6 221 000
— пальне.....	9 796 000
Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування	94 600 000
Податок на додану вартість з ввезених на територію України товарів	339 400 000
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	86 000
Єдиний податок	4 815 000
Туристичний збір	58 000
Екологічний податок	2 768 000
Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних	
— товарів (продукції), зокрема:	
— лікєро-горілочна продукція.....	838 000
— виноробна продукція.....	194 000
— пиво.....	88 000
— тютюн та тютюнові вироби.....	1 011 000
— транспортні засоби.....	3 884 000
— кузови для моторних транспортних засобів.....	75 000
— пальне.....	38 136 000
Ввізне мито	30 544 000
Вивізне мито	751 000
Частина чистого прибутку (доходу) державних або комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до відповідного бюджету, та дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна або комунальна власність	44 544 000

Продовження таблиці 3.2

1	2
Кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України»	45 600 000
Плата за надання адміністративних послуг	1 610 000
Надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим державним майном	1 200 000
Єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України	1 166 000
Кошти від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду (крім за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення)	60 000
Плата за надання державних гарантій та кредитів (позик), залучених державою	675 000
Власні надходження бюджетних установ	37 300 000
Кошти, отримані від секретаріату ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ або іншої міжнародної організації за участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки	603 000
Надходження в рамках програм допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ	931000

Завдання 3.5 Система видатків бюджету

Для виконання завдання необхідно ознайомитися з додатком № 3 до Закону України Про Державний бюджет України на поточний рік. Розв'язання завдання передбачає формування таблиць за наведеними в таблицях 3.3 – 3.6 формами та здійснення аналіз поданих у них показників.

1. Визначте загальну величину видатків Державного бюджету України на поточний рік та виконайте аналіз співвідношення між видатками *загального та спеціального фондів, видатками споживання та видатками розвитку* і заповніть таблицю 3.3.

Таблиця 3.3 – Склад та структура видатків Державного бюджету України на 20__ рік

Видатки	Загальний фонд		Спеціальний фонд		Разом	
	млрд грн	відсоток від підсумку	млрд грн	відсоток від підсумку	млрд грн	відсоток від підсумку
Видатки споживання,						
із них:						
– оплата праці						
– комунальні послуги та енергоносії						
Видатки розвитку						
Усього видатків		100,0		100,0		100,0

2. Виконайте аналіз видатків *за відомчою класифікацією*. Дану роботу доцільно обмежити аналізом обсягів фінансування 5 головних розпорядників, на забезпечення діяльності яких спрямовується переважна частина коштів Державного бюджету та заповніть таблицю 3.4.

Таблиця 3.4 – Видатки Державного бюджету України за відомчою класифікацією видатків на 20__ рік

Код відомчої класифікації	Головні розпорядники бюджетних коштів	Млрд грн	Відсоток від підсумку
	Міністерство внутрішніх справ України		
	Міністерство освіти і науки України		
		
	Усього видатків		100.0

3. Виконайте аналіз видатків Державного бюджету за *функціональною класифікацією* і заповніть таблицю 3.5.

Таблиця 3.5 – Видатки Державного бюджету України за функціональною класифікацією видатків на 20__ рік

	Групи видатків	Млрд грн	Відсоток від підсумку
1	2	3	4
0100	Загальнодержавні функції, зокрема:		
0110	Вищі органи державного управління органи місцевої влади та місцевого самоврядування, фінансова та зовнішньополітична діяльність		
0200	Оборона		
0300	Громадський порядок, безпека та судова влада		
0400	Економічна діяльність, у т. ч.		
0421	Сільське господарство		
0430	Паливно-енергетичний комплекс		
0500	Охорона навколишнього природного середовища		

Продовження таблиці 3.5

1	2	3	4
0600	Житлово-комунальне господарство		
0700	Охорона здоров'я		
0800	Духовний та фізичний розвиток		
0900	Освіта		
1000	Соціальний захист та соціальне забезпечення		
	Всього		100.0

4. На підставі даних додатка 3 до Закону України «Про Державний бюджет» на поточний рік проаналізуйте склад і структуру видатків Державного бюджету на освіту та науку в цілому та в розрізі за головними розпорядниками бюджетних коштів і заповніть таблицю 3.6.

Виконайте аналогічне завдання щодо видатків на культуру та мистецтво.

Таблиця 3.6 – Видатки Державного бюджету України на освіту та науку за відомчою класифікацією видатків на 20__ рік

Код відомчої класифікації	Головні розпорядники бюджетних коштів	Млрд грн	Відсоток від підсумку
	Міністерство освіти і науки України, зокрема:		
		
	Національна академія наук України		
		
	Усього видатків		100.0

Завдання 3.6 Міжбюджетні трансферти

На підставі даних додатка 5 «Міжбюджетні трансферти (освітня та медична субвенції, базова та реверсна дотації) на 20__ рік» до Закону України «Про Державний бюджет» на поточний рік проаналізуйте склад і структуру міжбюджетних трансфертів які надходять з державного бюджету до місцевих

бюджетів Харківської області та з місцевих бюджетів державному бюджету і заповніть таблицю 3.7.

Таблиця 3.7 – Міжбюджетні трансферти

Назва та групи місцевих бюджетів Харківської області	Міжбюджетні трансферти			
	З державного бюджету місцевим бюджетам			З місцевих бюджетів державному бюджету
	Освітня субвенція	медична субвенція	базова дотація	реверсна дотація
Обласний бюджет Харківської області				
Бюджет м. Харкова				
Бюджети міст Харківської області				
Районні бюджети Харківської області				
Бюджети селищних об'єднаних територіальних громад				

Завдання 3.7 Розрахунок базової та реверсної дотації

Базова дотація – трансферт, що надається з державного бюджету місцевим бюджетам для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій.

Згідно з вимогами Бюджетного кодексу України горизонтальне вирівнювання податкоспроможності здійснюється окремо для кожного з: обласних бюджетів; бюджетів міст обласного значення; бюджетів об'єднаних територіальних громад; районних бюджетів.

Базова дотація надається з врахуванням індексу податкоспроможності відповідного місцевого бюджету. Умови надання базової дотації наведені в таблиці 3.8.

Таблиця 3.8 – Умови надання базової дотації

Значення індексу податкоспроможності	Розмір базової дотації
1	2
Для обласних бюджетів:	
в межах 0,9 – 1,1	вирівнювання не здійснюється
менше 0,9	надається базова дотація відповідному обласному бюджету в обсязі 80 відсотків суми, необхідної для досягнення значення такого індексу забезпеченості відповідного бюджету 0,9

Продовження таблиці 3.8

1	2
більше 1,1	передається реверсна дотація з відповідного обласного бюджету в обсязі 50 відсотків суми, що перевищує значення такого індексу 1,1
Для бюджетів міст обласного значення, бюджетів об'єднаних територіальних громад, районних бюджетів	
в межах 0,9 – 1,1	вирівнювання не здійснюється
менше 0,9	надається базова дотація відповідному бюджету в обсязі 80 відсотків суми, необхідної для досягнення значення такого індексу забезпеченості відповідного бюджету 0,9
більше 1,1	передається реверсна дотація з відповідного бюджету в обсязі 50 відсотків суми, що перевищує значення такого індексу 1,1

Для розрахунку базової (реверсної) дотації для бюджетів міст обласного значення, бюджетів об'єднаних територіальних громад, районних бюджетів необхідно розрахувати середній рівень податкових надходжень на 1 мешканця *по Україні* на 20__ рік (індекс податкоспроможності) – таблиця 3.9.

Таблиця 3.9 – Розрахунок середнього рівня податкових надходжень на 1 жителя України для місцевих бюджетів на 2020 рік (індекс податкоспроможності по Україні)

№ з/п	Показник	Од. виміру	Розрахунок
1	Чисельність наявного населення станом на 1.01.2019	тис. осіб	41 900,0
2	Надходження податку на доходи фізичних осіб, що зараховується до бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів та бюджетів об'єднаних територіальних громад за 2018 рік (60 %)	тис. грн	32 400,0
3	Середній рівень надходжень податку на одного мешканця України (індекс податкоспроможності) (п. 2 : п. 1)	тис. грн	<i>розрахувати</i>
4	Граничні межі індексу податкоспроможності:		
5	Верхня – 110 % (1,1) (п.3 x 110 %)	грн	<i>розрахувати</i>
6	Нижня – 90 % (0,9) (п. 3 x 90 %)	грн	<i>розрахувати</i>

1 Розрахунок базової дотації

Таблиця 3.10 – Розрахунок базової дотації бюджету Старосалтівської селищної об'єднаної територіальної громади Харківської області на 2020 рік

№ з/п	Показник	Од. виміру	Розрахунок
1	Надходження ПДФО (60%) за 2018 рік	тис. грн	2 765,232
2	Чисельність населення станом на 1.01.2019	тис. осіб	8,756
3	Середнє надходження на 1 мешканця (індекс податкоспроможності) (п.1 : п.2)	тис. грн	<i>розрахувати</i>
4	Порівняти розрахований показник п. 3 табл. 7.3 з показником п. 5 та п. 6 табл. 7.2		
5	Базова дотація на 1 мешканця (якщо показник п.3 табл.7.3 менше показника п.6 табл. 7.2) [(показник п.6 табл.7.2 - показник п.3 таблицю7.3) x 80%]	грн	<i>розрахувати</i>
6	Базова дотація, всього (п.5 x п. 2)	млн. грн	<i>розрахувати</i>

2 Розрахунок реверсної дотації

Таблиця 3.11 – Розрахунок реверсної дотації з бюджету Роганської селищної об'єднаної територіальної громади Харківської області до державного бюджету на 2020 рік

№ з/п	Показник	Од. виміру	Розрахунок
1	Надходження ПДФО (60 %) за 2018 рік	тис. грн	33 940.0
2	Чисельність населення станом на 1.01.2019	тис. осіб	14 500.0
3	Середнє надходження на одного мешканця (індекс податкоспроможності) (п.1 : п.2)	тис. грн	<i>розрахувати</i>
4	Порівняти розрахований показник п. 3 табл. 7.4 з показником п. 5 та п. 6 табл. 7.2		
5	Реверсна дотація на одного мешканця (якщо показник п.3 табл.7.4 більший за показник п.5 табл. 7.2) [(показник п.3 табл.7.4 – показник п.5 табл.7.2) x 50 %]	грн	<i>розрахувати</i>
6	Реверсна дотація, всього (п.5 x п. 2)	млн. грн	<i>розрахувати</i>

Тестові завдання за темою 3

1. Фактичний бюджетний дефіцит:

а) це результат недонадходження бюджетних доходів внаслідок циклічних коливань в економіці;

б) це відображає реальне значення перевищення видатків над доходами за певний період;

в) це дефіцит за умов повної або високої зайнятості потенційних виробничих ресурсів;

г) це наслідок свідомого збільшення державних видатків.

2. Міжбюджетні трансферти – це?

а) кошти, які безоплатно та безповоротно перераховуються з одного бюджету в інший;

б) надання коштів з державного бюджету місцевим для збалансування доходів і видатків усіх бюджетів;

в) сукупність міжбюджетних трансфертів, що здійснюються протягом бюджетного року;

г) усі відповіді правильні.

3. Загальнодержавні податки можуть надходити до:

а) місцевого бюджету;

б) галузевих фондів міністерств і відомств;

в) корпоративних централізованих фондів;

г) пенсійного фонду;

д) до державного та місцевих бюджетів.

4. Склад доходів державного бюджету визначається:

а) Законом України «Про Державний бюджет України»;

б) Бюджетним кодексом України;

в) Податковим кодексом України;

г) Конституцією України.

5. Як структурує видатки бюджету економічна класифікація?

- а) поточні видатки і видатки розвитку;
- б) поточні і капітальні видатки;
- в) статті та під статті видатків, елементи цільових витрат;
- г) поточні і капітальні видатки, кредитування з вирахуванням погашення.

6. Сутність відомчої класифікації видатків бюджету?

- а) цільові видатки за конкретними напрямками діяльності головних розпорядників бюджетних коштів;
- б) розподіл бюджетних асигнувань між безпосередніми отримувачами коштів з бюджету;
- в) фінансування поточного утримання міністерств і відомств.

7. Сутність функціональної класифікації видатків бюджету:

- а) вказує джерела отримання фінансових ресурсів;
- б) визначає конкретне спрямування коштів;
- в) будується відповідно до основних функцій держави, викладених у вигляді розділів видатків.

8. Субвенції на компенсацію втрат доходів бюджетів місцевого самоврядування на виконання власних повноважень внаслідок надання встановлених пільг, можуть надаватися:

- а) з Державного бюджету;
- б) з місцевих бюджетів;
- в) з Державного та з місцевих бюджетів;
- г) заборонені Бюджетним кодексом України.

9. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів здійснюється:

- а) територіальними органами Державного казначейства України;
- б) Державною податковою адміністрацією;
- в) Кабінетом Міністрів України;
- г) в Україні виконання місцевих бюджетів не переведене на казначейське обслуговування.

10. Бюджетне планування здійснюється за допомогою:

- а) програмно-цільового та екстраполяційного методів;
- б) балансового методу та методу економічного аналізу;
- в) нормативного методу та методу прямого розрахунку;
- г) усі відповіді правильні.

11. Трансферт, що надається з державного бюджету місцевим бюджетам для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій – це:

- а) базова дотація;
- б) субсидія цільова;
- в) реверсна дотація;
- г) додаткова дотація.

ТЕМА 4 СИСТЕМА ФІНАНСУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Питання для обговорення:

1. Бюджетне фінансування, його принципи, форми та методи.
2. Власні надходження бюджетних установ.
3. Платні послуги, що надаються бюджетними установами
4. Планування спеціального фонду та вимоги щодо його використання.
5. Фінансові норми і нормативи.

Завдання 4.1 У таблиці 4.1 зазначте складові форм та методів системи бюджетного фінансування.

Таблиця 4.1 – Форми та методи системи бюджетного фінансування

Система бюджетного фінансування →	Форми бюджетного фінансування →	1.
		2.
		3.
		4.
	Методи бюджетного фінансування →	1.
		2.

Завдання 4.2. Встановіть, які із зазначених у таблиці 4.2 визначень відповідають кожному базовому принципу бюджетного фінансування:

Визначення	Принципи бюджетного фінансування
1. Обов'язкове затвердження видатків, які визначаються законом про державний бюджет на відповідний бюджетний період (щодо державного бюджету), затверджуються рішеннями відповідних рад (щодо місцевих бюджетів);	Принцип безповоротності
2. Відшкодування коштів, які спрямовуються із бюджетів на фінансування галузей та сфер, не передбачається;	Принцип справедливості й неупередженості
3. Плата за кошти, що виділяються з бюджету, не стягується	Принцип ефективності та результативності
4. Використання коштів згідно з їхнім цільовим призначенням, визначене відповідними кошторисами головних розпорядників та планами використання бюджетних коштів одержувачів бюджетних коштів;	Принцип плановості
5. Справедливий і неупереджений розподіл фінансових ресурсів між розпорядниками бюджетних коштів;	Принцип цільового призначення
6. Досягнення максимального результату при використанні мінімальних витрат бюджетних коштів	Принцип безоплатності

Завдання 4.3 Дописати закінчення таких тверджень:

1. Єдиний казначейський рахунок – це рахунок, відкритий для
2. Єдиний казначейський рахунок консолідує кошти
3. Єдиний казначейський рахунок забезпечує: казначейське обслуговування...

Завдання 4.4 Згідно зі статтею 82 Бюджетного кодексу України видатки бюджетів, які отримують головні розпорядники, на виконання своїх функцій поділяються на:

- видатки першого різновиду, на ...
- видатки другого різновиду, на ...
- видатки третього різновиду, на ...

Допишіть та обґрунтуйте закінчення зазначених тверджень.

Завдання 4.5 Використовуючи Бюджетний кодекс України, охарактеризуйте структуру власних надходжень бюджетних установ, зокрема:

- a) групи надходжень:
перша група – це...;

друга група - це ...;

- б) у складі першої групи виділяються такі підгрупи: ...;
- у складі другої групи виділяються такі підгрупи: ...;

Тестові завдання за темою 4

1. Укажіть правильне визначення терміну «бюджетне фінансування»:

- а) надання короткострокової позики на покриття видатків бюджетної установи;
- б) надання довгострокового кредиту в зв'язку із виникненням розриву між доходами і видатками;
- в) отримання коштів від надання платних послуг;
- г) виділення грошових коштів з бюджету на видатки відповідно до затверджених кошторисів;
- д) немає правильної відповіді.

2. Укажіть принципи бюджетного фінансування:

- а) безповоротність виділених коштів;
- б) терміновість повернення коштів;
- в) плановість і кошторисний характер фінансування;
- г) бюджетне нормування видатків установи;
- д) виділення коштів під певний процент;
- е) цільовий характер виділених коштів;
- є) суворий контроль за використанням виділених коштів.

3. До власних надходжень бюджетних установ належать:

- а) доходи від надання майна бюджетної організації в оренду;
- б) добровільні пожертвування;
- в) гранти;
- г) всі відповіді вірні.

4. Єдиний казначейський рахунок – це:

- а) рахунок для обліку операцій з бюджетними коштами;
- б) рахунок для ефективного управління коштами державного та місцевих

бюджетів;

в) рахунок для зарахування надходжень бюджетів.

5. Розпорядники бюджетних коштів відкривають рахунки:

а) у Національному банку України;

б) в органах Державної казначейської служби;

в) в державних банках України.

6. До видатків, що здійснюються з державного бюджету, належать видатки на:

а) міжнародну діяльність;

б) функціонування міністерства фінансів України;

в) дошкільну освіту;

г) муніципальну поліцію.

7. До видатків, що здійснюються з усіх місцевих бюджетів, належать видатки на :

а) створення й поповнення державних запасів і резервів;

б) загальнообов'язкову середню освіту;

в) утримання об'єктів муніципальної власності.

8. З резервного фонду державного бюджету фінансуються:

а) гуманітарна допомога чи інші види допомоги країнам;

б) капітальний ремонт приміщень;

в) ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального спрямування;

г) формування запасів державного резерву.

9. Бюджетні асигнування – це форма:

а) покриття витрат за рахунок позичених коштів;

в) державного кредитування;

г) державного фінансового забезпечення.

ТЕМА 5 ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ НА УТРИМАННЯ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Питання для обговорення:

1. Кошторис бюджетної установи.
2. Порядок складання проектів кошторисів бюджетними установами.
3. Порядок розгляду і затвердження кошторисів.
4. Основні вимоги щодо виконання кошторисів.
5. Бюджетування, орієнтоване на результати. Програмно-цільовий метод бюджетного планування.

Завдання 5.1 Скласти проект кошторису бюджетної установи на основі таких даних таблиці 5.1. На збільшення фонду оплати праці та нарахувань на нього спрямовуються кошти спеціального фонду кошторису. Згідно з лімітною довідкою бюджетне фінансування буде здійснюватися у розмірі 95 % від запланованого в кошторисі. Обґрунтуйте зміни у кошторисі.

Таблиця 5.1 – Умовні дані для складання кошторису бюджетної установи

Код	Найменування надходжень	Значення показника, тис. грн
	Доходи:	
	Надходження коштів із загального фонду бюджету	
	Власні доходи бюджетної установи	2 000
	Видатки:	
	Заробітна плата	25 000
	Нарахування на оплату праці	?
	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	500
	Продукти харчування	700
	Видатки на відрядження	50
	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв:	
	оплата водопостачання та водовідведення.....	350
	оплата електроенергії	200
	оплата природного газу.....	420
	оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг ..	130
	Капітальні видатки	3 000

Тестові завдання за темою 5

1. Кошторис – це:

- а) бюджетні асигнування, розподілені поквартально і постатейно;
- б) плановий документ, в якому встановлюються обсяг бюджетних асигнувань, їх постатейний і поквартальний розподіли;
- в) розпис доходів і видатків, збалансованих у часі з поквартальним розподілом;
- г) плановий документ з переліком бажаних витрат і можливих надходжень певної бюджетної установи, їх постатейний і поквартальний розподіли.

2. Які існують види кошторисів?

- а) поточний, капітальний, зведений, загальний.
- б) на централізовані заходи, особовий, загальний, поквартальний.
- в) індивідуальний, зведений, на централізовані заходи, загальний.
- г) постатейний та поквартальний.

3. До форм бюджетного фінансування не належить:

- а) кошторисне фінансування;
- б) державне фінансування інвестицій;
- в) пропорційний розподіл бюджетних коштів;
- г) позики з бюджету державним підприємствам.

4. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів здійснюється:

- а) територіальними органами Державного казначейства України;
- б) Державною податковою адміністрацією;
- в) Кабінетом Міністрів України;
- г) в Україні виконання місцевих бюджетів не переведене на казначейське обслуговування.

5. Достатньою умовою здійснення витрат бюджетною установою є:

- а) затвердження закону України про Державний бюджет України на відповідний рік;

- б) затвердження розпису бюджетної установи;
 - в) затвердження кошторису бюджетної установи;
 - г) всіх перелічених підстав.
6. Забезпечення діяльності бюджетних установ здійснюється за рахунок:
- а) коштів державного бюджету;
 - б) коштів державного бюджету та інших незаборонених джерел фінансування;
 - в) коштів державного бюджету та інших спонсорських надходжень;
 - г) вірна відповідь відсутня.
7. Кошторис бюджетної установи складається з:
- а) цільових надходжень;
 - б) загального та спеціального фонду;
 - в) бюджетного фінансування;
 - г) видатків змішаного фонду.
8. Кошторис бюджетної установи складається:
- а) в попередньому році;
 - б) в першому кварталі поточного року;
 - в) протягом 30 календарних днів після затвердження Закону про Держбюджет України;
 - г) протягом 45 календарних днів після затвердження Закону про Держбюджет України;
9. При складанні кошторису бюджетної установи для розрахунків використовуються:
- а) грошові норми;
 - в) лімітовані норми;
 - г) індивідуальні розрахунки;
 - д) натуральні норми.

ТЕМА 6 ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В СФЕРІ ОСВІТИ, НАУКИ ТА КУЛЬТУРИ

Питання для обговорення:

1. Загальні засади освіти в Україні, види та форми установ освіти.
2. Особливості фінансування установ освіти.
3. Основні планові показники діяльності установ освіти.
4. Склад витрат на освіту: загальноосвітньої школи, дитячих
5. дошкільних закладів, вищих учбових закладів.
6. Планування фонду оплати праці працівників освіти.

Завдання 6.1

Для складання плану кошторису комунального дошкільного навчального закладу є такі показники:

1. Число груп – 11, з них:
 - 2 групи дітей до 3-х років;
 - 9 груп дітей 3-х до 6-ти (7-ми) років
2. Число дітей – 255, з них:
 - вікові групи з 1-го до 3-х років – 45 дітей
3. Середнє число днів перебування однієї дитини на рік – 280.
4. Вартість харчування дітей у з 1 січня 2020 року становить:
 - вікова група з 1-го до 3-х років групах – 25 гривень (з них: 10 гривень бюджетні кошти та 15 гривень батьківська плата);
 - вікова група з 3-х до 6-ти (7-ми) років – 30 гривень (з них: 12 гривень бюджетні кошти та 18 гривень батьківська плата)
5. Норма навчальних витрат на одну дитину на рік:
 - вікова група з 1-го до 3-х років групах – 50 гривень.
 - вікова група з 3-х до 6-ти (7-ми) років – 60 гривень.
6. Середня плата батьків за 1 дитину 700 гривень.
7. За рахунок благодійних внесків:
 - відремонтовані приміщень;
 - придбані навчальні предмети та матеріали

Таблиця 6.1 – Планові річні видатки з окремих напрямів комунального дошкільного навчального закладу, тис. грн

Найменування видатків	Грн
Заробітна плата	3 500 000
Нарахування на заробітну плату	<i>розрахувати</i>
Використання товарів та послуг	10 500
Придбані навчальні предмети та матеріали (в межах норм)	<i>розрахувати</i>
Продукти харчування	<i>розрахувати</i>
Оплата послуг (крім комунальних)	40 000
Оплата комунальних послуг:	<i>розрахувати</i>
- оплата теплопостачання	950 000
- оплата водопостачання і водовідведення	47 000
- оплата електроенергії	110 000
Капітальний ремонт приміщень	25 000
Придбані навчальні предмети та матеріали	6 000

Потрібно:

1. Розрахувати загальну суму витрат комунального дошкільного навчального закладу.

2. Визначити джерела фінансування витрат та суму асигнувань з бюджету.

5. На підставі отриманих результатів скласти кошторис комунального дошкільного навчального закладу.

Завдання 6.2 Формування штатного розпису загальноосвітнього навчального закладу

Для розрахунку видатків необхідно визначити:

1) кількість педагогічних ставок з кожної дисципліни, що викладаються в школі;

2) скласти штатний розпис педагогічного персоналу та адміністративно-господарського персоналу школи;

Кількість педагогічних ставок з кожної дисципліни, що викладаються в школі визначають за такою формулою:

$$K = \frac{K_r}{N_r}, \quad (6.1)$$

де K_r — загальна кількість годин навчальних занять з відповідної навчальної дисципліни на тиждень для кожної категорії класів;

N_r — норма навчального навантаження вчителя на тиждень.

Відповідно до Типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів, що затверджені наказом Міністерства освіти та науки України № 1205 від 06.12.2010 р. (з наступними змінами) норма академічних годин викладання дисципліни на 1 педагогічну ставку становить **18 навчальних годин на тиждень**.

Перелік дисциплін навчального плану для кожної категорії класів, кількість годин на тиждень викладання кожної дисципліни та гранично допустиме тижневе навчальне навантаження для кожної категорії класів визначаються Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти та науки України (див. інформацію на офіційному сайті міністерства - <https://mon.gov.ua>).

Витяг з типових освітніх програм наведено в таблиці 6.2

Таблиця 6.2 – Витяг з навчальних планів

№ з/п	Назва дисципліни	1-4 класи	5-9 класи	10-11 класи
		кількість годин на тиждень	кількість годин на тиждень	кількість годин на тиждень
1.	Математика	4	6	8
2.	Українська мова	4	4	4
3.	Українська література	4	4	4
4.	Іноземна мова		6	6
5.	Фізика		4	4
6.	Хімія		2	4
7.	Інформатика	4	4	4
8.	Фізична культура	4	2	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження, годин		20	32*	38
* – розрахункове середнє значення				

Розрахунок загальної кількості навчальних академічних годин на тиждень з кожної дисципліни та розрахунок нормативної кількості педагогічних ставок з кожної навчальної дисципліни, а також в цілому по школі необхідно виконати в розрахунковій таблиці 6.3.

В розрахунках врахувати, що для 1-4 класів число ставок відповідає заданій кількості класів, проте ставки іноземної мови для 1-4 класів враховується в загальний обсяг ставок з цієї дисципліни в цілому по школі.

Кількість ставок розраховувати до одного знаку після коми.

Таблиця 6.3 – Розрахунок загальної кількості академічних годин викладання дисциплін за тиждень та нормативної кількості педагогічних ставок

Назва дисципліни	1-4 класи			5-9 класи			10-11 класи			РАЗОМ	
	Годин на 1 клас	Всього годин на загальну кількість класів	Кількість ставок на дисципліну	Годин на 1 клас	Всього годин на загальну кількість класів	Кількість ставок на дисципліну**	Годин на 1 клас	Всього годин на загальну кількість класів	Кількість ставок на дисципліну**	Академічних годин дисципліни на всі класи	Педагогічних ставок на дисципліну**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Кількість класів	x		x	x		x	x		x		x
Математика											
Українська мова											
Українська література											
Іноземна мова											
Фізика											
Хімія											
Інформатика											
Фізична культура											
Разом годин	20		4								

Розрахунок фонду заробітної плати педагогічного персоналу та адміністративно-господарського персоналу здійснюється з врахуванням вимог чинного законодавства, зокрема:

наказу Міністерства освіти і науки України «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» № 557 від 26.09.2005 (з наступними змінами) яким визначена *схема тарифних розрядів посад педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів;*

постанови Кабінету Міністрів України «Про оплату праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» № 1037 від 28.12.2016 (з наступними змінами), яким визначено, що посадові оклади (тарифні ставки, ставки заробітної плати) розраховуються виходячи з розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду, встановленого у розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб на 1 січня календарного року.

Схема посадових окладів та тарифних розрядів кадрового складу загальноосвітньої школи наведено в таблиці 6.4

Таблиця 6.4 – Схема посадових окладів та тарифних розрядів кадрового складу загальноосвітньої школи

Найменування посад	Тарифний розряд	Місячний посадовий оклад, грн
1	2	3
Директор	18	6 747
Заступник директора з навчально-виховної роботи	17	6 306
Бухгалтер	15	5 423
Секретар	5	2 859
Кухар	8	3 447
Двірник	1	2 102
Сторож	2	2 291
Прибиральник приміщень	2	2 291
Вчителі всіх спеціальностей:		
вищої категорії		
українська мова	14	5 087
українська література	14	5 087
іноземна мова	14	5 087
фізика	14	5 087
хімія	14	5 087
вчителі 1-4 класів	14	5 087
першої категорії		
математика	13	4 772
інформатика	13	4 772
фізична культура	12	4 456

Згідно з наказом Міністерства освіти та науки України «Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти» № 102 від 15.04.1993 (з наступними змінами) педагогічним працівникам при обчисленні заробітної плати встановлюються доплати за деякі види робіт (табл. 6.5).

Таблиця 6.5 – Перелік доплат педагогічним працівникам

№ з/п	Назва додаткових робіт	Норматив доплати у відсотках від основної ставки заробітної плати
1	Класне керівництво:	
	1- 4 класи	20 %
	5-11 класи	25 %
2	Перевірка зошитів:	
	з української мови	20 %
	з іноземної мови	20 %
	математики	15 %
3	Керівництво кабінетом	10 %

Розрахувати суми доплат за умови, що студент самостійно вибирає, якому вчителю надаються надбавки. Водночас, один вчитель може мати декілька видів доплат (наприклад, за класне керівництво, перевірку зошитів та керівництво кабінетом). Кількість доплат за класне керівництво відповідає кількості 5–11 класів та вчителям початкових класів.

Скласти проект штатного розпису педагогічного персоналу та адміністративно-господарського персоналу школи та розрахувати фонд заробітної плати виходячи з розрахунку кількості педагогічних ставок (табл.6.3), посадових окладів та тарифних розрядів кадрового складу загальноосвітньої школи (табл.6.4), та доплат педагогічним працівникам (табл.6.5) необхідно скласти проект штатного розпису загальноосвітнього навчального закладу в таблиці 6.6.

Таблиця 6.6 – Проект штатного розпису на 20__ рік

Найменування посад	Місячний посадовий оклад, грн	Кількість ставок	Сума доплат, грн	Фонд заробітної плати на 20__р
1	2	3	4	5
Директор				
Заступник директора з навчально-виховної роботи				
Бухгалтер				
Секретар				
Кухар				
Робітник з комплексного обслуговування та ремонту				
Двірник				
Сторож				
Прибиральник приміщень				
Вчителі всіх спеціальностей:				
вищої категорії				
українська мова				
українська література				
іноземна мова				
фізика				
хімія				
вчителі 1-4 класів				
першої категорії				
математика				
інформатика				
фізична культура				
РАЗОМ	x			

Для надання платних послуг до штатного розпису можуть додаватися інші посади, заробітна плата яких фінансуватиметься за рахунок спеціального фонду.

Завдання 6.3

Скласти бюджетний запит по загальноосвітніх навчальних закладах м. Харкова щодо фінансування оплати праці. Розрахунки необхідно виконати у такій послідовності (у розрізі кодів економічної класифікації — надалі КЕКВ):

2100 «Оплата праці і нарахування на заробітну плату»;

2111 «Заробітна плата»;

2120 «Нарахування на заробітну плату».

Необхідно розрахувати фонд заробітної плати педагогічного персоналу загальноосвітніх навчальних закладів на підставі даних, наведених у таблицях 6.7 та 6.8.

Таблиця 6.7 – Розрахунок фонду заробітної плати педагогічних працівників

Показники	1-4 класи	5-9 класи	10-11 класи	Разом
1. Кількість класів на 01.01.20__ р.	6	15	9	30
2. Кількість педагогічних ставок на клас за тарифікацією	1,4	1,22	1,19	X
3. Середній посадовий оклад вчителя за тарифікацією, грн	4456	4772	5087	X
4. Кількість педагогічних ставок на всі класи на 01.01.20__ р.				
5. Фонд заробітної плати на один місяць у період січень-серпень, грн				
6. Фонд заробітної плати за вісім місяців, грн				
7. Кількість класів на 01.09.20__ р.	5	13	14	32
8. Кількість педагогічних ставок на всі класи на 01.09.2005 р.				
9. Фонд заробітної плати на один місяць у період вересень-грудень, грн				
10. Фонд заробітної плати за чотири місяці, грн				
11. Разом заробітна плата вчителів за рік, грн.				
12. Середні витрати за перевірку зошитів на один клас за тарифікацією, грн	525	400	400	X
13. Фонд заробітної плати на місяць на перевірку зошитів на 01.01.20__ р., грн				
14. Витрати на перевірку зошитів за вісім місяців, грн				
15. Фонд заробітної плати на один місяць на 01.09.2005 р., грн				
16. Витрати на перевірку зошитів за чотири місяці, грн. (п.15×4)				
17. Разом за перевірку зошитів, грн				
18. Разом фонд заробітної плати вчителів, грн				

Таблиця 6.8 – Суми доплат педагогічному персоналу

Види доплати за:	Сума, грн
Завідування кабінетом	5 000
Класне керівництво	25 000
Бібліотечну роботу	1 500
Вислугу років	350 000
Разом	

Заробітну плату адміністративно-господарського персоналу необхідно визначити на підставі даних, наведених у таблиці 6.9.

Таблиця 6.9 – Розрахунок фонду заробітної плати адміністративно-господарського персоналу

Посада	Посадовий оклад, грн	Кількість посадових окладів на 01.01. 20__ р.	Місячний фонд заробітної плати в період з 01.01. до 01.09. 20__ р.	Кількість посадових окладів на 01.09. 20__ р.	Місячний фонд заробітної плати в період з 01.09. до 01.01.20__ р.
Директор	6 747	2		2	
Заступник директора	6 409	4		4	
Разом педпрацівників:	4 141	6		6	
Секретар-друкарка	2 859	2		2	
Завідувач бібліотеки	3 636	2		2	
Завідувач господарством	3 447	2		2	
Робітник з обслуговування	2 291	2		2	
Прибиральниця	2 291	4		4	
Гардеробник	2 291	2		2	
Двірник	2 102	2		2	
Сторож	2 102	4		4	
Разом адміністративно-господарський персонал	X				
Разом на місяць	X	X		X	

На підставі одержаних даних табл. 6.9 розрахувати річний фонд заробітної плати адміністративно-господарського персоналу.

Розрахувати фонд оплати праці всіх працівників загальноосвітніх навчальних закладів, врахувавши при цьому, що:

– фонд матеріального заохочення становить 5 % від фонду заробітної плати з урахуванням усіх доплат;

– кошти на оздоровлення педагогічного персоналу та матеріальна допомога нараховується в розмірі одного посадового окладу вчителя на рік.

Виконати обов'язкове нарахування на заробітну плату. Нарахування на заробітну плату на 1.01.20__ р. становили 22 % від фонду оплати праці всіх працівників.

Тестові завдання за темою 6

1. Джерела фінансування державних видатків на освіту:

- а) бюджетні асигнування;
- б) виручка від реалізації продукції та послуг;
- в) кошти заохочувальних фондів підприємств та організацій;
- г) кошти населення;
- д) кошти колективних і кооперативних підприємств та громадських організацій.

2. Види кошторисів, що складаються у закладах освіти:

- а) індивідуальний;
- б) зведений;
- в) видатків на централізовані заходи;
- г) загальний.

3. Показники, покладені в основу складання кошторису видатків у школі:

- а) кількість класів;
- б) кількість класів і контингент учнів;
- в) кількість класів, контингент учнів, число педагогічних ставок;
- г) кількість класів, контингент учнів, число годин за навчальним планом;

- д) контингент учнів і число педагогічних ставок.
4. Умови, від яких залежить індивідуальна ставка заробітної плати
- а) вчителя;
 - б) освіта;
 - в) стаж педагогічної роботи;
 - г) фактично відпрацьовані згідно з навчальним планом години занять;
 - д) предмет, що викладається;
 - е) група класів (1–4, 5–9, 10–11), де проводяться заняття.
5. Види надбавок до заробітної плати вчителя, що включаються до основної ставки та відносяться до додаткової оплати:
- а) за науковий ступінь;
 - б) за класне керівництво;
 - в) за перевірку зошитів з історії;
 - г) за звання «Заслужений учитель»;
 - д) за кваліфікацію (1 категорії, 2 категорії і т. п.);
 - е) за завідування навчальним кабінетом;
 - є) за завідування шкільним учбово-дослідним кабінетом.
6. Видатки на науку з бюджету плануються у складі видатків:
- а) місцевих бюджетів;
 - б) державного бюджету;
 - в) цільових позабюджетних фондів соціального страхування.
7. При плануванні видатків на загальну освіту вихідним показником є:
- а) кількість учнів;
 - б) кількість класів;
 - в) кубатура будівлі школи;
 - г) кількість посад адміністративно-господарського персоналу.
8. Вид документів, що не складається в закладах освіти під час кошторисного фінансування:
- а) кошторис;
 - б) тарифікаційний список;

- в) штатний розпис;
- г) особова картка розпорядника коштів.

9. До джерел фінансування освітніх навчальних закладів не відносяться:

- а) кредити банків;
- б) добровільні грошові внески і пожертвування підприємств, установ;
- в) внески іноземних юридичних та фізичних осіб;
- г) обов'язкові грошові внески державних підприємств та установ

10. Асигнування фундаментальних наукових досліджень передбачає:

- а) здійснення капітальних вкладень;
- б) виділення коштів з бюджету на наукові теми та наукові заклади;
- в) надання коштів з бюджету з метою отримання прибутку від упровадження прикладних наукових розробок.

ТЕМА 7 ФІНАНСУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Питання для обговорення:

1. Загальні засади охорони здоров'я в Україні, види та форми установ охорони здоров'я.
2. Джерела фінансування закладів охорони здоров'я.
3. Планування видатків установ охорони здоров'я.

Завдання 7.1 Опишіть позитивні та негативні наслідки віднесення видатків на первинну медичну допомогу населенню, яке уклало декларації з сімейним лікарем. Розкрийте порядок фінансування послуг сімейного лікаря.

Завдання 7.2 Розкрийте порядок фінансування Програми державних гарантій медичного обслуговування населення.

Завдання 7.3 Які витрати комунальних некомерційних підприємств медичного обслуговування населення здійснюються з місцевих бюджетів. Які медичні видатки фінансуються за рахунок медичної субвенції.

Завдання 7.4 Визначити витрати на оплату праці працівників комунального некомерційного підприємства «Міська лікарня № 1» Харківської міської ради. Складники заробітної плати працівника:

- посадовий оклад, визначений за тарифним розрядом;
- підвищення посадового окладу за кваліфікаційною категорією (керівникам та їхнім заступникам) і завідування відділенням, за оперативні втручання, за диплом із відзнакою, у зв'язку зі шкідливими і важкими умовами праці, інші підвищення;
- обов'язкові доплати та надбавки (за науковий ступінь, почесне звання тощо).

Таблиця 7.1 – Штатний розпис працюючих в лікарні:

Найменування посад	Середньорічне число посад	Тривалість безперервної роботи, років
Лікарі-хірурги		
вищої кваліфікаційної категорії	5	понад 9
першої кваліфікаційної категорії	3	від 7 до 9
другої кваліфікаційної категорії	2	від 5 до 7
Лікарі інших спеціальностей:		
вищої кваліфікаційної категорії	15	понад 9
першої кваліфікаційної категорії	20	від 7 до 9
другої кваліфікаційної категорії	5	від 5 до 7
Лікарі-інтерни	3	
Сестри медичні:		
вищої кваліфікаційної категорії	50	понад 9
першої кваліфікаційної категорії	35	від 7 до 9
Лаборанти:		
вищої кваліфікаційної категорії	6	
першої кваліфікаційної категорії	5	
Сестри-господарки	40	
Адміністративно-обслуговуючий персонал	25	

Таблиця 7.2 – Схеми тарифних розрядів посад лікарів

Посади	Тарифні розряди
1	2
Лікарі-хірурги всіх найменувань і лікарі-ендоскопісти, лікарі-анестезіологи, лікарі загальної практики - сімейні лікарі: вищої кваліфікаційної категорії першої кваліфікаційної категорії другої кваліфікаційної категорії	4 13 12
Лікар-інтерн, лікар-стажист хірургічного профілю	10
Лікарі інших спеціальностей: – вищої кваліфікаційної категорії – першої кваліфікаційної категорії – другої кваліфікаційної категорії	13 12 11
Лікар-інтерн, лікар-стажист	9
Акушерки, сестри медичні: операційних, перев'язувальних, відділень (груп, палат) анестезіології та інтенсивної терапії, пологових будинків (відділень, палат), відділень (палат) новонароджених та недоношених дітей, станцій (відділень) швидкої, невідкладної, екстреної медичної допомоги, кабінету з аудіометрії; оптометристи; помічники: лікаря-епідеміолога, лікаря-стоматолога; фельдшери всіх спеціальностей, лаборанти (фельдшери-лаборанти), медичні сестри загальної практики - сімейної медицини*, лікарі зубні: – вищої кваліфікаційної категорії – першої кваліфікаційної категорії – другої кваліфікаційної категорії – без категорії	10 9 8 7
Інструктори, рентген лаборанти, сестри медичні: поліклініки і стаціонарів, з дієтичного харчування, з лікувальної фізкультури, з масажу, зі стоматології, з фізіотерапії та інші; статистики медичні, техніки зубні, техніки - протезисти - гіпс виливальники: – вищої кваліфікаційної категорії – першої кваліфікаційної категорії – другої кваліфікаційної категорії – без категорії	9 8 7 6
Сестри-господарки	4
Адміністративно-обслуговуючий персонал	10

Таблиця 7.3 – Схема посадових окладів (тарифних ставок) працівників бюджетної сфери, оплата праці яких здійснюється за Єдиною тарифною сіткою

Розряди	Коефіцієнт підвищення окладу	з 01.01.20__ р. по 31.12.20__ р.
		Оклад (тарифна ставка) згідно розряду (грн.)
1	2	3
1	1,00	1 921
2	1,09	2 094
3	1,18	2 267
4	1,27	2 440
5	1,36	2 613
6	1,45	2 785
7	1,54	2 958
8	1,64	3 150
9	1,73	3 323
10	1,82	3 496
11	1,97	3 784
12	2,12	4 073
13	2,27	4 361
14	2,42	4 649
15	2,58	4 956
16	2,79	5 360
17	3,00	5 763
18	3,21	6 166
19	3,42	6 570
20	3,64	6 992
21	3,85	7 396
22	4,06	7 799
23	4,27	8 203
24	4,36	8 376
25	4,51	8 664

Таблиця 7.4 – Доплати та надбавки

Вид доплати та надбавки	Відсоток від тарифної ставки, %
Керівникам відділень	25
За категорію:	
– вищої кваліфікаційної категорії	45,0
– першої кваліфікаційної категорії	32,0
– другої кваліфікаційної категорії	25,0

Продовження таблиці 7.4

1	2
Хірургам за складність роботи	40,0
За роботу в нічний час	25,0
За наукову ступінь кандидата наук (3 хірурги вищої кваліфікаційної категорії)	15,0
За почесне звання «Заслужений лікар»	20,0
Надбавка за тривалість безперервної роботи: лікарі незалежно від найменування посади, медичні сестри, зубні лікарі:	Від трьох до п'яти років безперервної роботи – 10 %; Від п'яти до семи років – 20 %; Від семи до дев'яти років – 30 %; Понад дев'яти років – 40 % від посадового окладу.

Визначити суму нарахування на фонд оплати праці.

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування становить 22 %.

ТЕМА 8 ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ В СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

Питання для обговорення:

1. Державна політика в сфері забезпечення соціального захисту населення.
2. Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії.
3. Основні державні соціальні гарантії.
4. Планування видатків на забезпечення державних соціальних гарантій та утримання закладів соціального обслуговування.

Завдання 8.1 Визначте основні державні соціальні гарантії та базовий державний соціальний стандарт:

Базовий державний соціальний стандарт, це:	Основні державні соціальні гарантії – це:

Завдання 8.2

Використовуючи дані таблиці 8.1 визначити відсоток обов'язкового платежу, розмір обов'язкового платежу та розмір житлової субсидії для сімей, які мають різний обсяг доходів (період нарахування з 1 жовтня 20__ р. по 30 квітня 20__ року).

Прожитковий мінімум на 1 жовтня 20__ року становив 1853 грн.

Таблиця 8.1 – Дані для розрахунку розміру житлової субсидії

Кількість членів сім'ї, осіб	Будинок або квартира, м ²	Середньомісячний сукупний дохід сім'ї, грн	Нарахований розмір плати за ЖКП в межах норми, грн
Двоє працездатних осіб та двоє дітей	110	14 500	3 712,45
Двоє працездатних осіб та двоє дітей	110	7 860	3 712,45
Двоє працездатних осіб та двоє дітей	110	6 460	3 712,45
Один пенсіонер	44	1 564	2 312,23
Двоє пенсіонерів	68	3 564	2 775,32

Завдання 8.3

Розрахувати розмір житлової субсидії сім'ї Кравчука М.М. Прожитковий мінімум на 1.07.2019 - 1853 грн. Середній нарахований платіж за житлово-комунальні послуги становить 2 500 грн.

Таблиця 8.2 – Інформація щодо доходів членів сім'ї:

Прізвище, ім'я, по батькові	Сімейний зв'язок	Сума доходу, грн з 1.07. до 31.12.20__ р.	Вид доходу
1	2	3	4
Кравчук М.М.	Власник, проживає в квартирі	51 600.0	Нарахована заробітна плата до сплати податку на доходи фізичних осіб
-«-	-«-	30 000	Відсотки за депозитами

Продовження таблиці 8.2

1	2	3	4
Кравчук О.П.	Дружина, прописана в будинку бабусі, проживає постійно в квартирі	5160	Щомісячна допомога на народжену дитину
Кравчук П.Л.	Мати власника квартири	12 000	Пенсія
Кравчук К.М.	Син - 1 рік	-	-

Кравчук М.М. має у власності автомобіль – зареєстрований у 2012 році.

Завдання 8.4

Господар квартири Петренко П.П. отримав го смс-повідомлення від Ощадбанку (надходить на номер мобільного телефону щомісяця після 18 числа наступного місяця). Зміст смс-повідомлення:

Pilga 834.56
ne pokryla
H_Voda 25.13
Electryka 84.00
Gaz 69.19
Gytlo 56.36
Detali v kabineti

Петренко П.П. нараховані ЖКП:

- теплопостачання – 790,0 грн.;
- гаряче водопостачання – 44.56 грн.;
- холодне водопостачання – 25,13 грн.;
- електропостачання - 84,00 грн.;
- квартплата – 56,36 грн.

Які суми Петренко П.П. має сплатити самостійно з доходу сім'ї з врахуванням зазначеної інформації в смс-повідомленні.

Тестові завдання за темою 8

1. Соціальний захист населення здійснюється у вигляді:

- пенсійного забезпечення громадян, що тимчасово втратили працездатність;
- соціального страхування працівників підприємств, що стали безробітними;

в) виплати державних допомог сім'ям з дітьми;

г) усі відповіді правильні.

2. Що з переліченого не належить до соціальних гарантій:

а) індексація доходів;

б) середня заробітна плата;

в) мінімальний розмір заробітної плати;

г) мінімальний розмір пенсії.

3. Право громадян України на соціальний захист гарантується:

а) загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням;

б) добровільним соціальним страхуванням;

в) індивідуальним та груповим добровільним соціальним страхуванням;

г) корпоративним соціальним страхуванням.

4. Розмір прожиткового мінімуму на одну особу розраховується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі праці та соціальної політики:

а) щоденно;

б) щомісячно;

в) щоквартально;

г) щорічно.

5. Прожитковий мінімум – це:

а) вартісна величина продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів і мінімального набору послуг;

б) вартісна величина стандартів у сферах доходів населення, житлово-комунального, побутового, соціально-культурного обслуговування, охорони здоров'я та освіти;

в) вартісна величина продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг.

6. До головних державних соціальних гарантій належать:

а) мінімальний розмір заробітної плати та пенсії за віком;

б) виплата стипендій учням професійно-технічних і вищих державних навчальних закладів;

в) забезпечення пільгових умов задоволення потреб щодо товарів і послуг окремих категорій громадян, які потребують соціальної підтримки.

7. Фінансування соціальних гарантій здійснюється за рахунок:

а) державного та місцевих бюджетів;

б) коштів підприємств, установ і організацій;

в) соціальних фондів;

г) усі відповіді правильні.

8. У сфері доходів базовим соціальним стандартом є:

а) мінімальний розмір заробітної плати;

б) прожитковий мінімум;

в) мінімальний розмір пенсії за віком;

г) усі відповіді правильні.

9. В Україні сім'ям з дітьми призначається допомога:

а) у зв'язку з пологами та вагітністю;

б) при народженні дитини;

в) при усиновленні дитини;

г) усі відповіді правильні.

10. Трудові пенсії призначаються:

а) за віком;

б) по інвалідності;

в) за вислугу років;

г) усі відповіді правильні.

11. Які види соціальних гарантій зазначалися в законі про Державний бюджет України:

1) розмір мінімальної заробітної плати та прожитковий мінімум;

2) розмір мінімальної заробітної плати та субвенція на соціальні проекти;

3) розмір мінімальної заробітної плати та граничний обсяг державного боргу?

ТЕМА 9 ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ВИДАТКІВ НА УТРИМАННЯ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ

Питання для обговорення:

1. Фінансування видатків на утримання органів державного управління.
2. Планування видатків на утримання органів управління.

Завдання 9.1 Поясніть, чому зазначені нижче видатки здійснюються з Державного бюджету України:

1. Видатки на державне управління:
 - законодавчу владу;
 - виконавчу владу;
 - Президента України.
2. Видатки на судову владу.
3. Видатки на міжнародну діяльність.
4. Видатки на національну оборону (крім заходів та робіт з мобілізаційної підготовки).
5. Видатки на правоохоронну діяльність, забезпечення безпеки держави.

Завдання 9.2 Дослідити за 3 роки видаткові співвідношення між утриманням законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні. Визначте його основні складові за економічною класифікацією видатків. Окресліть проблеми бюджетного забезпечення органів влади.

Завдання 9.3 Наведіть структурну схему системи місцевого самоврядування в Україні та вкажіть джерела фінансування місцевої влади відповідного рівня.

Завдання 9.4 Охарактеризуйте структуру заробітної плати посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Тестові завдання за темою 9

1. Суди утримуються за такі кошти:
 - а) Конституційний Суд України – за кошти державного бюджету, районні суди – за кошти бюджетів місцевого самоврядування;

- б) усі судові органи – за кошти державного бюджету;
 - в) усі судові органи – за кошти державного бюджету та кошти від громадських організацій та місцевого самоврядування.
2. Джерелами фінансування органів місцевого самоврядування є:
- а) бюджетні кошти;
 - б) кошти місцевих бюджетів; в) кошти державного бюджету.
3. Повноваження органів місцевого самоврядування визначаються:
- а) Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
 - б) рішенням відповідної ради;
 - в) постановою Кабінету Міністрів України.
4. Видатки на заробітну плату працівників органів місцевого самоврядування розраховуються на підставі:
- а) штатного розпису;
 - б) фактичних витрат попереднього року;
 - в) мінімальної заробітної плати.

ТЕМА 10 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОТРЕБ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Питання для обговорення:

1. Нормативно-правове забезпечення процедури публічних закупівель.
2. Планування закупівель та загальні умови здійснення процедур закупівель.

Завдання 10.1 На яких з перелічених суб'єктів поширюються вимоги Закону України «Про публічні закупівлі» (таблиця 10.1)

Таблиця 10.1 – Суб'єкти, які здійснюють закупівлі товарів, робіт та послуг

Суб'єкти, які здійснюють закупівлі товарів, робіт і послуг для своєї діяльності	Зазначити «Так» чи «Ні»
Об'єднана територіальна громада здійснює закупівлю товарів на суму 50,0 тис. грн	
Апарат Верховної Ради України здійснює закупівлю: – комп'ютерів на 5,0 млн. грн – робіт з ремонту на суму 1,2 млн. грн	
Пенсійний фонд України здійснює закупівлю програмного забезпечення для комп'ютерної системи на суму 2,0 млн. грн	
Юридична особа - одержувач бюджетних коштів виконує ремонт будівлі за кошти міського бюджету, вартість робіт становить 3,0 млн. грн	
Управління поліції в м. Мерефа здійснює закупівлю дорожніх знаків на 90,0 тис. грн	
Закордонна дипломатична установа України в республіці Польща здійснює закупівлю товарів на 220,0 тис. грн	

Завдання 10.2 Використовуючи дані таблиці 10.2 розташуйте логічному порядку послідовність етапів загального циклу процедури закупівель.

Таблиця 10.2 – Етапи здійснення процедури закупівель

№ з/п	Етапи здійснення процедури закупівель	Номер послідовності етапу виконання процедури закупівель
1	Укладання договорів про закупівлю та звітування.	
2	Виконання договорів про закупівлю та контроль за виконанням договорів про закупівлю.	
3	Визначення потреб замовника та вивчення ринку щодо предмету закупівлі.	
4	Формування і затвердження кошторису (програми, плану використання коштів).	
5	Визначення переможця процедури закупівлі.	
6	Підготовка, затвердження і оприлюднення річного плану закупівель.	
7	Обрання і проведення процедур закупівель на підставі затвердженого кошторису та річного плану закупівель.	

Завдання 10.3 Використовуючи дані таблиці 10.3 визначте, якими поняттям відповідають зазначені визначення процедури державних закупівель:

Таблиця 10.3 – Визначення поняття процедури державних закупівель

№ з/п	Визначення поняття процедури державних закупівель	Поняття
1	Фізична особа, фізична особа - підприємець чи юридична особа - резидент або нерезидент, у тому числі об'єднання учасників, яка подала тендерну пропозицію або взяла участь у переговорах у разі застосування переговорної процедури закупівлі	Замовники
2	Пропозиція щодо предмета закупівлі або його частини (лота), яку учасник процедури закупівлі подає замовнику відповідно до вимог тендерної документації;	Тендерна документація
3	Суб'єкти, які здійснюють закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до цього Закону	Уповноважений орган
4	Документація щодо умов проведення тендеру, що розробляється та затверджується замовником і оприлюднюється для вільного доступу в електронній системі закупівель	Тендерна пропозиція
5	Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері публічних закупівель	Учасник процедури закупівель

Завдання 10.4 Хто входить до складу тендерного комітету:

Завдання 10.5 Яку документально підтвержену інформацію щодо відповідності кваліфікаційним критеріям може вимагати замовник від учасників процедури закупівлі:

1. наявність рахунків в одному з державних банків країни;
2. наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід;
3. відсутність податкової заборгованості;
4. наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій;
5. наявність фінансової спроможності, яка підтверджується фінансовою звітністю;
6. забезпечення виконання договору про закупівлю у розмірі 5 відсотків вартості договору про закупівлю.

7. наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) за предметом закупівлі договору (договорів);

Тестові завдання за темою 10.

1. Державна закупівля — це:

а) засіб державного регулювання економіки шляхом формування на договірній основі складу та обсягів продукції, робіт, послуг, необхідних для забезпечення пріоритетних державних потреб з подальшою їх купівлею;

б) придбання замовником товарів, робіт і послуг за власні кошти від імені держави у порядку, визначеному відповідним договором;

в) придбання замовником товарів, робіт і послуг за кошти держави у порядку, визначеному відповідним договором купівлі-продажу;

г) придбання замовником товарів, робіт і послуг (продукції) за державні кошти у визначеному законодавством порядку.

2. Процедури торгів з обмеженою участю можуть застосовуватися у разі, якщо:

а) закупівля товарів, робіт, послуг у зв'язку зі спеціальним їх призначенням становить державну таємницю;

б) товари, роботи, послуги можуть бути запропоновані лише деякими учасниками у зв'язку з тим, що вони мають спеціалізований характер;

в) обмежена кількість учасників щодо закупівлі товарів, робіт чи послуг передбачена законодавством.

3. Тендерне забезпечення — це гарантії щодо забезпечення виконання замовником:

а) своїх зобов'язань щодо підготовки тендерної документації та інформування учасників;

б) своїх зобов'язань, які виникають у зв'язку з поданням тендерних пропозицій, включаючи такі способи забезпечення, як банківські гарантії, резервні акредитиви, депозити, векселі;

в) своїх зобов'язань, не включаючи забезпечення з використанням банківських гарантій, депозитів, векселів.

4. Процедура закупівлі у одного учасника застосовується за умови:

а) якщо товари чи послуги можуть бути забезпечені тільки одним учасником у зв'язку з відсутністю конкуренції, тобто немає іншої альтернативи;

б) конкуренція існує, але є чітко виділений лідер, який може надати товари чи послуги за більш вигідними умовами;

в) коли здійснюється закупівля творів мистецтва чи закупівля, пов'язана із захистом прав інтелектуальної власності.

5. До функцій тендерного комітету можна зарахувати:

а) планування здійснення процедур закупівель упродовж бюджетного року;

б) організацію приймання, зберігання, розкриття тендерних пропозицій;

в) вибір процедури закупівлі відповідно до чинного законодавства;

г) надання роз'яснень учасникам щодо змісту тендерної документації;

д) всі відповіді правильні.

6. Пріоритетними напрямками державного замовлення є:

а) створення та використання новітніх технологій у сфері науки, техніки;

б) випуск друкованої продукції;

в) підготовка кадрів, підвищення кваліфікації кадрів;

г) постачання дорогоцінних металів;

д) всі відповіді правильні.

7. До органів державного нагляду, контролю та координації у сфері державних закупівель належать:

а) Рахункова палата України;

б) спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі статистики;

в) правоохоронні органи;

г) Державне казначейство України;

д) всі відповіді правильні.

8. Яким чином забезпечується громадський контроль у сфері закупівель:

а) через вільний доступ до всієї інформації щодо закупівель, яка підлягає

оприлюдненню відповідно до Закону.

б) через вільний доступ до всієї інформації щодо закупівель, яка підлягає оприлюдненню відповідно до Закону.

в) через участь громадськості у засіданнях тендерних комітетів замовників.

г) через участь у перевірях закупівель органами ДПС

9. Який з принципів не відповідає нормам Закону?

а) захист вітчизняного виробника.

б) добросовісна конкуренція серед учасників.

в) відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель.

3 КОНТРОЛЬНЕ ЗАВДАННЯ ДО МОДУЛЯ 1

Завдання 1 Бюджетне планування

Планування дохідної частини місцевого бюджету.

Розрахувати прогнозований обсяг надходжень до бюджету м. Харкова на 20__ рік та заповнити таблицю 1 – «Доходи бюджету м. Харкова на 20__ рік. (чинний додаток №1 до бюджету м. Харкова на 2020 рік можна переглянути на офіційному сайті Харківської міської ради, міського голови, виконавчого комітету – <https://www.city.kharkov.ua/ru/document/rishennya-31-sesii-kharkivskoi-miskoi-radi-7-sklikannya-vid-27112019-181419-pro-byudzhet-mista-kharkova-na-2020-rik-56979.html>)

Таблиця 1 – Доходи бюджету міста Харкова на _____ рік, тис. грн.

Код класифікації доходів бюджету	Найменування згідно з класифікацією доходів бюджету	Всього	Загальний фонд	Спеціальний фонд
1	2	3	4	5
10000000	Податкові надходження:			

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5
11010000	Податок на доходи фізичних осіб			
11020000	Податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності			
14000000	Акцизний податок			
18000000	Місцеві податки			
18010100	Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості			
18010500	Земельний податок			
18010600	Орендна плата за землю			
18011000	Транспортний податок з фізичних осіб			
18020000	Збір за місця для паркування транспортних засобів			
18030000	Туристичний збір			
18050400	Єдиний податок з фізичних осіб			
18050300	Єдиний податок з юридичних осіб			
19000000	Інші податки та збори			
19010000	Екологічний податок			
20000000	Неподаткові надходження			
22000000	Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності			
22010000	Плата за надання адміністративних послуг			
22080000	Надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим державним майном			
24000000	Інші неподаткові надходження			
25000000	Власні надходження бюджетних установ			
25010000	Надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством			

Продовження таблиці 1

31030000	Кошти від відчуження майна, що належить Автономній Республіці Крим та майна, що перебуває в комунальній власності			
40000000	Офіційні трансферти			
41021000	Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих державою податкових пільг зі сплати земельного податку суб'єктам космічної діяльності та літакобудування			
41033000	Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам			
41034000	Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам			
41037100	Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Харкова на подовження третьої лінії метрополітену у м. Харкові			
Разом доходів				

Для визначення прогнозованого обсягу доходів бюджету міста необхідно здійснити розрахунки кожного виду доходів в таблицях 2 - 11.

Необхідно також виконати аналіз структури доходів бюджету міста.

Податок на доходи фізичних осіб

Таблиця 2 – Розрахунок надходжень податку на доходи фізичних осіб в бюджет м. Харкова

Показники	Розрахунок
Прогноз фонду оплати праці фізичних осіб на 20__ рік в м. Харків, тис. грн	37 900 000,0
Основна ставка податку на доходи фізичних осіб, %	18,0
Прогноз суми податку на доходи фізичних осіб в м. Харків на 20__ рік, тис. грн	<i>розрахувати</i>
Розподіл суми податку на доходи фізичних осіб між рівнями бюджетів у 20__ році	
- до державного бюджету (25 %), тис. грн	<i>розрахувати</i>
- до обласного бюджету (15 %), тис. грн	<i>розрахувати</i>
- до бюджету м. Харкова (60 %), тис. грн	<i>розрахувати</i>

Акцизний податок

Таблиця 3 – Розрахунок надходжень акцизного податку в бюджет м. Харкова

Показник	Розрахунок
Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів (спирт етиловий, алкогольні напої, пиво, тютюнові вироби, тютюн та промислові замінники тютюну), тис. грн	313 200,0
Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів	48 700,0
Акцизний податок з ввезених в Україну підакцизних товарів	207 800,0
Разом прогнозована сума акцизного податку, тис. грн	<i>Розрахувати</i>

Податок на майно

У відповідності зі статтею 265 Податкового кодексу України податок на майно складається з: податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; плати за землю; податку на транспорт.

Згідно зі статтею 266 Податкового кодексу України базою оподаткування є загальна площа об'єкта житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його часток. Одночасно, Кодексом передбачені пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, зокрема, база оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи – платника податку, зменшується:

- для квартири/квартир незалежно від їх кількості – на 60 м²;
- для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості – на 120 м²;
- для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), - на 180 м².

Таблиця 4 – Розрахунок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Показники	Розрахунок
Ставки податку для об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад (стаття 266 Податкового кодексу України)*	у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати , встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.
Ставка податку визначена рішенням Харківської міської ради	1,0 відсоток розміру мінімальної заробітної плати
Площа житлової нерухомості у власності фізичних та юридичних осіб, що підлягає оподаткуванню (за вирахуванням пільгової площі), тис. м ²	93 000,0
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений власниками об'єктів житлової нерухомості, тис. грн	<i>розрахувати</i>
Площа нежитлової нерухомості у власності фізичних та юридичних осіб, що підлягає оподаткуванню (за вирахуванням пільгової площі), тис. м ²	610 000,0
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений власниками об'єктів житлової нерухомості, тис. грн	<i>розрахувати</i>
Разом прогнозована сума податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, тис. грн	<i>розрахувати</i>

Таблиця 5 – Розрахунок плати за землю

Показник	Розрахунок
Ставка податку за земельні ділянки встановлюється у відсотках від їх нормативної грошової оцінки (стаття 274 Податкового кодексу України), %	у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки
Основна ставка земельного податку на території м. Харкова	1,5 відсотка від нормативної грошової оцінки земельної ділянки
Прогнозовані надходження суми земельного податку в м. Харкові, тис. грн	620 000,0
Ставка річної орендної плати у відсотках від нормативної грошової оцінки земельної ділянки, %	0,09
Прогнозовані надходження суми орендної плати, тис. грн	840 000,0

Таблиця 6 – Розрахунок податку на транспорт

Показники	Розрахунок
Ставка податку на транспорт встановлюється з розрахунку на календарний рік за кожен легковий автомобіль (стаття 267 Податкового кодексу України), грн	25 000,0
Зареєстровано в м. Харкові легкових автомобілів у власності юридичних осіб, одиниць	130
Зареєстровано в м. Харкові легкових автомобілів у власності фізичних осіб, одиниць	406
Прогнозовані надходження сум податку на транспорт, тис. грн	<i>Розрахувати</i>

Згідно зі статтею 267 Податкового кодексу України об'єктом оподаткування є легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (наприклад, у разі розрахунку податку за 2020 рік розмір мінімальної заробітної плати враховується на 1 січня 2019 року).

Збір за місяць для паркування транспортних засобів

Відповідно до статті 268-1 Податкового кодексу України платниками збору є юридичні особи та фізичні особи - підприємці, які організують та провадять діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування та спеціально відведених автостоянках.

Ставки збору встановлюються за кожний день провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів у гривнях за 1 м² площі земельної ділянки, відведеної для організації та провадження такої діяльності, у розмірі до 0,075 відсотка мінімальної заробітної плати, установленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Таблиця 7 – Розрахунок збору за місця для паркування транспортних засобів

Показники	Розрахунок
Ставка збору у відсотках до мінімальної заробітної плати, установлені законом на 1 січня податкового (звітного) року згідно зі статтею 268-1 Податкового кодексу України, %	0,075
Ставка збору встановлена рішенням міської ради м. Харкова, – у відсотках – у гривнях	0,015 0,71
Загальна площа для паркування, м ²	42 000,0
Кількість днів паркування, дні	365
Прогнозовані надходження від збору за місця для паркування транспортних засобів, тис. грн	<i>розрахувати</i>

Туристичний збір

Платниками туристичного збору є громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які прибувають на територію адміністративно-територіальної одиниці (м. Харків) та тимчасово розміщуються у місцях проживання (ночівлі). Платниками збору не можуть бути особи, які: постійно проживають, у тому числі на умовах договорів найму, у м. Харкові; особи які прибули у відрядження; особи з інвалідністю; ветерани війни; учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС; особи, які прибули за путівками (курсівками) на лікування, оздоровлення, реабілітацію; діти віком до 18 років. Збір справляється за кожну добу тимчасового розміщення. Ставка збору встановлюється рішенням міської влади в межах визначених статтею 268 Податкового кодексу України.

Таблиця 8 – Розрахунок туристичного збору

Показники	Розрахунок
Ставки збору у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, установлені законом на 1 січня податкового (звітного) року згідно зі статтею 268 Податкового кодексу України: – для внутрішнього туризму, % – для в'їзного туризму, %	0,5 до 5,0
Ставки збору у м. Харкові: – для внутрішнього туризму, % – для в'їзного туризму, %	0,5 2,0
Прогнозовані надходження від туристичного збору, тис. грн	7 200,0

Єдиний податок

Відповідно до статей 291-293 Податкового кодексу України суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються на такі групи платників єдиного податку:

Перша група – фізичні особи-підприємці, які здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню без використання праці найманих осіб; обсяг доходу не більше 1,0 млн. гривень; основна ставка єдиного податку - до **10 %** розміру прожиткового мінімуму.

В м. Харкові на 2020 рік ставка становить **10 %**.

Друга група – фізичні особи-підприємці, які не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб; обсяг доходу не більше 5,0 млн. гривень; основна ставка єдиного податку – до **20 %** розміру мінімальної заробітної плати.

В м. Харкові на 2020 рік ставка становить **10 %**.

Третя група – фізичні особи - підприємці, які не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена та юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 7,0 млн. грн; основна ставка єдиного податку становить: **3 %** доходу - у разі сплати податку на додану вартість та **5 %** доходу - у разі включення податку на додану вартість до складу єдиного податку.

Четверта група – сільськогосподарські товаровиробники.

Таблиця 9 – Розрахунок надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва

Показники	Розрахунок
Кількість платників єдиного податку*: – фізичні особи – підприємці, осіб – юридичні особи – підприємці, одиниць	72 771 8 951
Прогнозна сума надходжень єдиного податку до бюджету міста: – від фізичних осіб-підприємців, тис. грн – від юридичних осіб-підприємців, тис. грн	1 927 600,0 411 900,0
Прогнозована загальна сума надходжень від єдиного податку, тис. грн	<i>розрахувати</i>
*дані на 1.10.2019 року	

Екологічний податок

Платниками податку є суб'єкти господарювання, які здійснюються: викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення; скиди забруднюючих речовин; розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях; утворення та тимчасове зберігання радіоактивних відходів.

Екологічний податок, що справляється за утворення та тимчасове зберігання радіоактивних відходів та екологічний податок, що справляється за викиди в атмосферне повітря двоокису вуглецю стаціонарними джерелами забруднення зараховуються до державного бюджету у повному обсязі.

Нараховані суми екологічного податку, який справляється за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення; скиди забруднюючих речовин; розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях зараховуються до спеціального фонду місцевих бюджетів різного рівня у відповідних пропорціях.

Таблиця 10 – Розрахунок надходжень екологічного податку

Показники	Розрахунок
Прогнозна сума надходжень екологічного податку, який справляється за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення; скиди забруднюючих речовин; розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях на території м. Харкова, тис. грн	26 743,0
Прогнозна сума зарахування екологічного податку до відповідного місцевого бюджету:	
– до обласного бюджету Харківської області (30 %), тис. грн	<i>розрахувати</i>
– до бюджету м. Харкова (25 %), тис. грн	<i>розрахувати</i>

Неподаткові надходження

Таблиця 11 – Неподаткові надходження, тис. грн.

Показники	Зарахування надходжень до:	
	Загального фонду	Спеціального фонду
1	2	3
Неподаткові надходження:		
Адміністративні збори та платежі	136 500	
Надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності	55 000	
Державне мито	2 155	
Власні надходження бюджетних установ		219 859
Кошти від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності та кошти від продажу землі і нематеріальних активів		95 000
Офіційні трансферти:		
Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих державою податкових пільг	53 105	3
Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	1 495 742	
Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	286 103	
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Харкова на подовження третьої лінії метрополітену у м. Харкові		356 300

4 КОНТРОЛЬНЕ ЗАВДАННЯ ДО МОДУЛЯ 2

Фінансове планування діяльності бюджетної установи

З метою опанування навичок кошторисного планування доходів та витрат бюджетних установ необхідно, керуючись методичними вказівками, сформулювати проект кошторису доходів та витрат загальноосвітньої школи та скорегувати планові показники на підставі лімітної довідки.

Основні етапи роботи та методичні вказівки до виконання:

1. Проект кошторису бюджетного фінансування навчальних закладів складається за економічною класифікацією видатків відповідно до встановлених КЕКВ (кодів економічної класифікації видатків). У завданні використовуватимуться тільки наступні коди економічної класифікації видатків:

2. Оплата праці – КЕКВ 2110;
3. Нарахування на оплату праці – КЕКВ 2120;
4. Предмети, матеріали, обладнання та інвентар – КЕКВ 2210;
5. Продукти харчування – КЕКВ 2230;
6. Видатки на відрядження – КЕКВ 2250;
7. Оплата комунальних послуг та енергоносіїв – КЕКВ 2270,
в тому числі:
 - оплата теплопостачання – КЕКВ 2271;
 - оплата водопостачання та водовідведення – КЕКВ 2272;
 - оплата електроенергії – КЕКВ 2273;
 - оплата природного газу – КЕКВ 2274;
 - оплата інших енергоносіїв та інших ком. послуг – КЕКВ 2275.

Форма кошторису надана в додатку А.

2. Для виконання завдання загальні вихідні дані наведені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Вихідні дані для розрахунку

Показники для розрахунків	Номер варіанта									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Загальна кількість учнів у школі	810	820	830	840	850	860	870	880	890	900
Загальна кількість класів,	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
з них :										
– початкові класи (1– 4)	4	4	4	5	5	5	6	6	6	6
– середні класи (5 – 9)	16	17	20	19	20	20	20	21	22	22
– старші класи (10 –11)	5	5	3	4	4	5	5	5	5	6
Загальна площа приміщень, м ²	2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700	2800	2900	3000
Відсоток навчальних приміщень від загальної площі, %	85	86	87	88	89	75	76	77	78	79
Споживання комунальних послуг за рік (за показниками лічильників):										
– води питної, м ³	6110	6220	6330	6440	6550	6660	6770	6880	6990	6000
– теплової енергії, Гкал,	1080	1090	1100	1110	1120	1130	1140	1150	1160	1070
–електричної енергії, кВт-год,	51100	51200	51300	51400	51500	51600	51700	51800	51900	51000
–коефіцієнт відведення стічних вод	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Тарифи на комунальні послуги, що діють на дату виконання завдання (додаток 3)										
Норма накопичення твердих побутових відходів, м ³ ТПВ на одного учня на рік	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Кількість учнів, які потребують безкоштовного харчування	100	120	120	120	125	130	130	130	130	130
Кількість днів харчування на рік	166	166	166	166	166	166	166	166	166	166
Норма витрат на харчування одного учня 1–4 класів на день, грн	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тривалість навчального тижня, днів	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Кількість семестрів на рік	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Кількість учбових тижнів за семестр	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
Рівень обмеження фінансування відповідно до лімітної довідки, %	88	88	88	88	89	89	89	88	88	88

Формування штатного розпису та розрахунок видатків на оплату праці - (код КЕКВ 21100)

Для розрахунку видатків на оплату праці колективу загальноосвітньої школи необхідно визначити:

- кількість педагогічних ставок з кожної дисципліни, що викладаються в школі;
- скласти штатний розпис педагогічного персоналу та адміністративно-господарського персоналу школи;
- розрахувати фонд заробітної плати педагогічного персоналу та адміністративно-господарського персоналу.

Кількість педагогічних ставок з кожної дисципліни, що викладаються в школі визначають за формулою:

$$K = \frac{K_r}{H_r}$$

де K_r – загальна кількість годин навчальних занять з відповідної навчальної дисципліни на тиждень для кожної категорії класів;

H_r – норма навчального навантаження вчителя на тиждень.

Відповідно до Типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів, що затверджені наказом Міністерства освіти та науки України № 1205 від 06.12.2010 (з наступними змінами) норма академічних годин

викладання дисципліни на 1 педагогічну ставку становить **18 навчальних годин на тиждень**.

Перелік дисциплін навчального плану для кожної категорії класів, кількість годин на тиждень викладання кожної дисципліни та гранично допустиме тижневе навчальне навантаження для кожної категорії класів визначаються Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти та науки України (див. інформацію на офіційному сайті міністерства - <https://mon.gov.ua>).

Витяг з типових освітніх програм наведено в таблиці 2.

Розрахунок загальної кількості навчальних академічних годин на тиждень з кожної дисципліни та розрахунок нормативної кількості педагогічних ставок з кожної навчальної дисципліни, а також в цілому по школі необхідно виконати в розрахунковій таблиці 3.

В розрахунках врахувати, що для 1–4 класів число ставок відповідає заданій кількості класів, проте ставки іноземної мови для 1–4 класів враховується в загальний обсяг ставок з цієї дисципліни в цілому по школі.

Кількість ставок розраховувати до одного знаку після коми.

Таблиця 2 – Витяг з навчальних планів

№ з/п	Назва дисципліни	1–4 класи	5–9 класи	10–11 класи
		кількість годин на тиждень	кількість годин на тиждень	кількість годин на тиждень
1	2	3	4	5
1	Математика	4	2	
2	Українська мова	4	4	4
3	Українська література		2	4
4	Природознавство	2		
5	Іноземна мова	4	6	6
6	Зарубіжна література		2	2

Продовження таблиці 2

1	2	3	4	5
7	Алгебра		2	2
8	Геометрія		2	2
9	Фізика		2	4
10	Хімія		2	2
11	Інформатика	2	2	4
12	Мистецтво	2	2	2
13	Історія			2
14	Біологія		2	2
15	Фізична культура	2	2	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження, годин		20	32*	38
* – розрахункове середнє значення.				

Таблиця 3 – Розрахунок загальної кількості академічних годин викладання дисциплін за тиждень та нормативної кількості педагогічних ставок

Назва дисципліни	1–4 класи			5–9 класи			10–11 класи			РАЗОМ	
	Годин на 1 клас	Всього годин на загальну кількість класів	Кількість ставок на дисципліну	Годин на 1 клас	Всього годин на загальну кількість класів	Кількість ставок на дисципліну**	Годин на 1 клас	Всього годин на загальну кількість класів	Кількість ставок на дисципліну**	Академічних годин дисципліни на всі класи	Педагогічних ставок на дисципліну**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Кількість класів	x		x	x		x	x		x		x
Математика											
Українська мова											
Українська література											
Природознавство											
Іноземна мова											

Продовження таблиці 3

Зарубіжна література											
Алгебра											
Геометрія											
Фізика											
Хімія											
Інформатика											
Мистецтво											
Історія											
Біологія											
Фізична культура											
Згідно освітньої програми											
Разом годин	20		4								

Розрахунок фонду заробітної плати педагогічного персоналу та адміністративно-господарського персоналу здійснюється з врахуванням вимог чинного законодавства, зокрема:

наказу Міністерства освіти і науки України «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» № 557 від 26.09.2005 р. (з наступними змінами) яким визначена **схема тарифних розрядів посад педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів;**

постанови Кабінету Міністрів України «Про оплату праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» № 1037 від 28.12.2016 (з наступними змінами), яким визначено, що посадові оклади (тарифні ставки, ставки заробітної плати) розраховуються виходячи з розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду, встановленого у розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб на 1 січня календарного року.

Схема посадових окладів та тарифних розрядів кадрового складу загальноосвітньої школи наведено в таблиці 4.

Таблиця 4 – Схема посадових окладів та тарифних розрядів кадрового складу загальноосвітньої школи

Найменування посад	Тарифний розряд	Місячний посадовий оклад, грн
1	2	3
Директор	18	6 747
Заступник директора з навчально-виховної роботи	17	6 306
Бухгалтер	15	5 423
Секретар	5	2 859
Завідуючий бібліотекою	9	3 636
Бібліотекар	9	3 636
Завідувач господарством	8	3 447
Гардеробник	2	2 291
Робітник з обслуговування і поточного ремонту	2	2 291
Медична сестра	9	3 636
Кухар	8	3 447
Робітник з комплексного обслуговування та ремонту	3	2 480
Двірник	1	2 102
Сторож	2	2 291
Прибиральник приміщень	2	2 291
Вчителі всіх спеціальностей:		
вищої категорії		
українська мова (5–11 класи)	14	5 087
українська література (5–11 класи)	14	5 087
іноземна мова (1–11 класи)	14	5 087
зарубіжна література (5–11 класи)	14	5 087
алгебра (5–11 класи)	14	5 087
геометрія (5–11 класи)	14	5 087
фізика (5–11 класи)	14	5 087
хімія (5–11 класи)	14	5 087
вчителі 1–4 класів		
першої категорії		
математика (5–9 класи)	13	4 772
історія	13	4 772
біологія	13	4 772
інформатика (5–11 класи)	13	4 772
другої категорії		
мистецтво (5–9 класи)	12	4 456
фізична культура (5–9 класи)	12	4 456

Згідно з наказом Міністерства освіти та науки України «Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти» № 102 від 15.04.93 (з наступними змінами) педагогічним працівникам

при обчисленні заробітної плати встановлюються доплати за деякі види робіт (табл. 5).

Таблиця 5 – Перелік доплат педагогічним працівникам

Назва додаткових робіт	Норматив доплати у відсотках від основної ставки заробітної плати
Класне керівництво:	
– 1–4 класи	20 %
– 5–11 класи	25 %
Перевірка зошитів:	
– з української мови	20 %
– з іноземної мови	20 %
– математики	15 %
Керівництво кабінетом:	
– фізики	10 %
– хімії	10 %
– інформатики	10 %
– історії	10 %

Розрахувати суми доплат за умови, що студент самостійно вибирає, якому вчителю надаються надбавки. Водночас, один вчитель може мати декілька видів доплат (наприклад, за класне керівництво, перевірку зошитів та керівництво кабінетом). Кількість доплат за класне керівництво відповідає кількості 5–11 класів та вчителям початкових класів.

Скласти проект штатного розпису педагогічного персоналу та адміністративно-господарського персоналу школи та розрахувати фонд заробітної плати виходячи з розрахунку кількості педагогічних ставок (табл.3), посадових окладів та тарифних розрядів кадрового складу загальноосвітньої школи (табл. 4), та доплат педагогічним працівникам (табл. 5) необхідно скласти проект штатного розпису загальноосвітнього навчального закладу в таблиці 6.

Таблиця 6 – Проект штатного розпису на 20__ рік

Найменування посад	Місячний посадовий оклад, грн	Кількість ставок	Сума доплат, грн	Фонд заробітної плати на 20__ р.
1	2	3	4	5
Директор				
Заступник директора з навчально-виховної роботи				
Бухгалтер				
Секретар				
Завідуючий бібліотекою				
Бібліотекар				
Завідувач господарством				
Гардеробник				
Робітник з обслуговування і поточного ремонту				
Медична сестра				
Кухар				
Робітник з комплексного обслуговування та ремонту				
Двірник				
Сторож				
Прибиральник приміщень				
Вчителі всіх спеціальностей:				
вищої категорії				
українська мова (5-11 класи)				
українська література (5-11 класи)				
іноземна мова (1-11 класи)				
зарубіжна література (5-11 класи)				
алгебра (5-11 класи)				
геометрія (5-11 класи)				
фізика (5-11 класи)				
хімія (5-11 класи)				
вчителі 1-4 класів				
першої категорії				
математика (5-9 класи)				
історія				
біологія				
інформатика (5-11 класи)				
другої категорії				
мистецтво (5-9 класи)				
фізична культура (5-9 класи)				
РАЗОМ	x			

Для надання платних послуг до штатного розпису можуть додаватися інші посади, заробітна плата яких фінансуватиметься за рахунок спеціального фонду.

Розрахунок видатків по КЕКВ 2120 – нарахування на заробітну плату

Видатки визначаються з врахуванням розрахованого у таблиці 7 фонду заробітної плати загальноосвітнього навчального закладу на 20__ рік та встановленим чинним законодавством (Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 2464-VI від 08.07.2010) розміром відрахувань на соціальні потреби в поточному періоді. Ставка ЄСВ становить **22 %** (для всіх категорій платників) від фонду заробітної плати.

Розрахунок видатків по КЕКВ 2210 – предмети, матеріали, обладнання та інвентар

Видатки визначаються, виходячи з вартості інвентаря та його кількості, яку треба замінити чи придбати.

В поточному році необхідно замінити 10 комплектів «парта+стілець», ціна придбання кожного комплекту становила 900 гривень. Сучасна вартість такого комплекту становить 1200 грн.

До видатків по КЕКВ 2210 необхідно включити 50 % вартості інвентаря, що вибуває та 50 % вартості інвентаря, що планується придбати в поточному році.

Розрахунок видатків по КЕКВ 2230 – продукти харчування

Видатки на харчування школярів обумовлені розпорядженнями місцевих виконавчих органів щодо контингенту учнів та виду харчування, та фінансуються в поточному році за рахунок бюджетних коштів.

Кількість днів харчування дітей визначається виходячи з чисельності учнів, що мають потребу в безкоштовному харчуванні (з малозабезпечених сімей, сироти, інші категорії), середньої кількості днів харчування (за фактом минулого року чи за плановими розрахунками) та затвердженої норми харчування на день (в розрахунку брати чинну норму на дату виконання завдання).

Рішенням Харківської міської ради (від 11.12.2019 № 941) затверджена в м. Харкові на 2020 рік норма харчування для учнів 1–4 класів – «не більше 12 гривень» на день.

Розрахунок видатків на відрядження – КЕКВ 2250

Видатки плануються, виходячи з наявності потреби витрат на відрядження.

Умовні вимоги завдання: 3 % вчительського складу в плановому році на 3 робочих дні їдуть на семінар до м. Києва.

Витрати складають: витрати на проїзд, проживання в готелі та «добові» (затверджена на день виконання завдання).

У 2020 році «добові» складають 60 грн.

Оплата комунальних послуг та енергоносіїв – КЕКВ 2270

Видатки по КЕКВ 2270 складають відповідно до кількості спожитих комунальних послуг та тарифів на ці види послуг, продукції, зокрема це:

- оплата послуг теплопостачання – КЕКВ 2271;
- оплата послуг водопостачання та водовідведення – КЕКВ 2272;
- оплата спожитої електроенергії – КЕКВ 2273;
- оплата спожитого природного газу – КЕКВ 2274;
- оплата інших енергоносіїв та інших ком. послуг – КЕКВ 2275.

Обсяг спожитих комунальних послуг визначається за фактичними показниками лічильників за минулий рік, або за нормами споживання комунальних послуг в розрахунку на 1 чоловіка, що затверджені органами місцевого самоврядування (умовні обсяги споживання наведені в таблиці 1).

Для визначення обсягу послуг щодо водовідведення береться до уваги обсяг спожитої води питної скорегований на коефіцієнт водовідведення.

Обсяг твердих побутових відходів (ТПВ) визначається згідно з кількістю учнів у школі та затвердженими нормами накопичення ТПВ (див. табл. 1).

В розрахунках враховуються тарифи на комунальні послуги, які затверджені місцевою владою на час виконання роботи. В додатку В наведені тарифи по м. Харкову на 2020 рік.

Таблиця 7 – Розрахунок витрат на комунальні послуги та енергоносії

Вид послуг	Код КЕКВ	Тариф, грн	Спожитий обсяг	Загальна вартість комунальних послуг
Теплопостачання	2271			
Водопостачання	2272			
Водовідведення	2272			
Електроенергія	2273			
Природний газ	2274			
Інші енергоносії та інші комунальні послуги	2275			
Всього	2270			

Додаткові джерела фінансування освітнього закладу

Бюджетним кодексом України визначено, що бюджетні установи можуть мати власні надходження. Власні надходження бюджетних установ – це кошти, отримані в установленому порядку, як плата за надання послуг, виконання робіт, гранти, дарунки та благодійні внески, а також кошти від реалізації в установленому порядку продукції чи майна та іншої діяльності. Такі надходження включаються до спеціального фонду.

Бюджетним кодексом України визначено, що розпорядник бюджетних коштів передбачає спрямування власних надходжень у першу чергу *на погашення заборгованості* з оплати праці, нарахувань на заробітну плату, стипендій, комунальних послуг та енергоносіїв.

Якщо такої заборгованості немає, розпорядник бюджетних коштів спрямовує 50 відсотків коштів на заходи, що здійснюються за рахунок відповідних надходжень, і 50 відсотків коштів - на заходи, необхідні для виконання основних функцій, які не забезпечені коштами загального фонду бюджету за відповідною бюджетною програмою.

У таблиці 8 наведені дані щодо планового обсягу власних надходжень.

Таблиця 8 – Обсяг власних надходжень

Вид платних послуг	Обсяг надходжень, грн.
Групи з вивчення іноземної мови	25 000,0
Надання в оренду тимчасово вільних приміщень	130 000,0

На підставі розрахунків скласти проект кошторису загальноосвітнього навчального закладу.

Бланк кошторису наведено в додатку А.

Після доведення лімітної довідки про граничний розмір бюджетного фінансування необхідно провести коригування видатків за кодами бюджетної класифікації. При цьому необхідно враховувати захищені статті та невідкладні першочергові видатки.

План асигнувань складається після затвердження скорегованого кошторису бюджетної установи та передбачає помісячний розпис видатків за кодами бюджетної класифікації.

Бланк плану асигнувань наведено в додатку Б.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Таукешева Т. Д. Фінансове планування діяльності бюджетних установ: навч. посібник / Т. Д. Таукешева. – Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, 2017. – 405 с.
2. Фінансове планування діяльності бюджетних установ» : навч. посібник / О. Ф. Козир, П. Т. Бубенко, О. В. Димченко, В. В. Димченко. – Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНАМГ, 2007. – 187 с.
3. Бюджетний кодекс України № 2456- VI від 08.07.2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : URL: <https://zakon.rada.gov.ua> – (дата звернення 24.05.2020).
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : URL: <https://zakon.rada.gov.ua> – (дата звернення 24.05.2020).
5. Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету : Наказ Міністерства фінансів України та Державного Казначейства України від 25.11.2008 р. № 495 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : URL: <https://zakon.rada.gov.ua> – (дата звернення 24.05.2020).
6. Про бюджетну класифікацію : Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р. 495 [Електронний ресурс] /Верховна Рада України. – Режим доступу : URL: <https://zakon.rada.gov.ua> – (дата звернення 24.05.2020).
7. Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ : Наказ Міністерства освіти і науки країни від 26.09.2005 р. № 557 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : URL: <https://zakon.rada.gov.ua> – (дата звернення 24.05.2020).
8. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ : Постанова

Кабінету Міністрів України № 228 від 28.02.2002 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua>.

Електронні ресурси

1. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
2. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>.
3. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>.
4. Національний банк України. URL: <https://www.bank.gov.ua>.
5. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua>.

ДОДАТОК А

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
28.01.2002 № 57
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
04.12.2015 № 1118)

КОШТОРИС
на ____ рік

Затверджений у сумі _____ грн

(посада)

(підпис) (ініціали і прізвище)

(число, місяць, рік) М. П.

(код за ЄДРПОУ та найменування бюджетної установи)

(найменування міста, району, області)

Вид бюджету _____,
код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування бюджету _____,
код та назва програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету _____,
(код та назва програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів (код та назва Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів * _____)

Найменування	Код	Усього на рік		РАЗОМ
		загальний фонд	спеціальний фонд	
1	2	3	4	5
НАДХОДЖЕННЯ - усього	x			
Надходження коштів із загального фонду бюджету	x		x	
Надходження коштів із спеціального фонду бюджету, у тому числі:	x			
<i>надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством</i>	25010000	x		
(розписати за підгрупами)				
<i>інші джерела власних надходжень бюджетних установ</i>	25020000	x		
(розписати за підгрупами)				
<i>інші надходження, у тому числі:</i>		x		
<i>інші доходи (розписати за кодами класифікації доходів бюджету)</i>		x		
<i>фінансування (розписати за кодами класифікації фінансування бюджету за типом боргового зобов'язання)</i>		x		
<i>повернення кредитів до бюджету (розписати за кодами програмної класифікації видатків та кредитування бюджету, класифікації кредитування бюджету)</i>		x	**	**
ВИДАТКИ ТА НАДАННЯ КРЕДИТІВ - усього	x			
Поточні видатки	2000			
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	2100			
<i>Оплата праці</i>	2110			
<i>Заробітна плата</i>	2111			
<i>Грошове забезпечення військовослужбовців</i>	2112			
<i>Нарахування на оплату праці</i>	2120			
Використання товарів і послуг	2200			
<i>Предмети, матеріали, обладнання та інвентар</i>	2210			
<i>Медикаменти та перев'язувальні матеріали</i>	2220			
<i>Продукти харчування</i>	2230			
<i>Оплата послуг (крім комунальних)</i>	2240			
<i>Видатки на відрядження</i>	2250			
<i>Видатки та заходи спеціального призначення</i>	2260			
<i>Оплата комунальних послуг та енергоносіїв</i>	2270			
<i>Оплата теплопостачання</i>	2271			
<i>Оплата водопостачання та водовідведення</i>	2272			
<i>Оплата електроенергії</i>	2273			
<i>Оплата природного газу</i>	2274			
<i>Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг</i>	2275			

<i>Оплата енергосервісу</i>	2276			
Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	2280			
<i>Дослідження і розробки, окремі заходи розвитку по реалізації державних (регіональних) програм</i>	2281			
<i>Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку</i>	2282			
Обслуговування боргових зобов'язань	2400			
Обслуговування внутрішніх боргових зобов'язань	2410			
Обслуговування зовнішніх боргових зобов'язань	2420			
Поточні трансферти	2600			
Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	2610			
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	2620			
Поточні трансферти урядам іноземних держав та міжнародним організаціям	2630			
Соціальне забезпечення	2700			
Виплата пенсій і допомоги	2710			
Стипендії	2720			
Інші виплати населенню	2730			
Інші поточні видатки	2800			
Капітальні видатки	3000			
Придбання основного капіталу	3100			
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	3110			
Капітальне будівництво (придбання)	3120			
<i>Капітальне будівництво (придбання) житла</i>	3121			
<i>Капітальне будівництво (придбання) інших об'єктів</i>	3122			
Капітальний ремонт	3130			
<i>Капітальний ремонт житлового фонду (приміщень)</i>	3131			
<i>Капітальний ремонт інших об'єктів</i>	3132			
Реконструкція та реставрація	3140			
<i>Реконструкція житлового фонду (приміщень)</i>	3141			
<i>Реконструкція та реставрація інших об'єктів</i>	3142			
<i>Реставрація пам'яток культури, історії та архітектури</i>	3143			
Створення державних запасів і резервів	3150			
Придбання землі та нематеріальних активів	3160			
Капітальні трансферти	3200			
Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	3210			
Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів	3220			
Капітальні трансферти урядам іноземних держав та міжнародним організаціям	3230			
Капітальні трансферти населенню	3240			
Надання внутрішніх кредитів	4110			
<i>Надання кредитів органам державного управління інших рівнів</i>	4111			
<i>Надання кредитів підприємствам, установам, організаціям</i>	4112			
<i>Надання інших внутрішніх кредитів</i>	4113			
Надання зовнішніх кредитів	4210			
Нерозподілені видатки	9000			

Керівник

(підпис) (ініціали і прізвище)

Керівник бухгалтерської служби /
начальник планово-фінансового підрозділу

(підпис) (ініціали і прізвище)

(число, місяць, рік)

М. П. ***

ДОДАТОК Б

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
28 січня 2002 року № 57
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 26 листопада 2012 року № 1220)

ЛІМІТНА ДОВІДКА ПРО БЮДЖЕТНІ АСИГНУВАННЯ ТА КРЕДИТУВАННЯ на _____ рік

Видана _____
(назва установи, яка видала лімітну довідку)

_____ (назва установи, якій видається лімітна довідка)

Підстава: _____

1) З _____ бюджету
виділено, у тому числі на:

Назва видатків за економічною класифікацією видатків бюджету та класифікацією кредитування бюджету	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд
видатки споживання - разом, з них:			
оплата праці			
оплата комунальних послуг та енергоносіїв			
видатки розвитку			
повернення кредитів до бюджету			
надання кредитів із бюджету			
усього			

2) У сумі асигнувань загального фонду бюджету враховано витрати на утримання: _____

3) Помісячні обсяги асигнувань та надання кредитів загального фонду бюджету встановлено такі*:

Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень
Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень

4) Проекти кошторису, плану асигнувань загального фонду, плану надання кредитів загального фонду бюджету, плану використання бюджетних коштів, помісячного плану використання бюджетних коштів, помісячного розпису спеціального фонду державного бюджету (за винятком власних надходжень бюджетних установ та відповідних видатків), штатного розпису установи на ____ рік із зведеними даними та розрахунками повинні бути подані на затвердження до

_____ (число, місяць, рік)

Керівник

_____ (підпис) (ініціали і прізвище)

М. П. _____ (число, місяць, рік)

* Місцеві фінансові органи самостійно приймають рішення щодо потреби подання таких показників.

ДОДАТОК В

Тарифи на комунальні послуги в м. Харкові на 2020 рік

№	Вид послуг	Показник	Тариф, грн.
1.	Теплова енергія для бюджетних установ, релігійних організацій на інших споживачів (крім населення) (постанова НКРЕКП від 10.12.2018 р. № 1735)	за 1 Гкал	1365,28 (без ПДВ)
2.	Централізоване водопостачання (постанова НКРЕКП від 04.02.2020 №283)	за 1 м ³	12,69 (без ПДВ)
3.	Централізоване водовідведення (постанова НКРЕКП від 04.02.2020 №283)	за 1 м ³	7,68 (без ПДВ)
4.	Постачання електроенергії АТ «Харківобленерго» (постанова НКРЕКП від 10.12.2019 № 2688)	МВт*год	618,78 (без ПДВ)
5.	Послуги з вивезення побутових відходів з урахуванням операцій поводження з побутовими відходами (перевезення, захоронення), які надає комунальне підприємство «Комплекс з вивозу побутових відходів», для бюджетних установ (затверджені виконавчим комітетом Харківської міської ради)	м ³	129,01 (з ПДВ)

ДОДАТОК Г

Стаття 29. Склад доходів Державного бюджету України (витяг)

1. До доходів Державного бюджету України включаються доходи бюджету, за винятком тих, що закріплені за місцевими бюджетами.

2. *До доходів загального фонду Державного бюджету України належать:*

1) податок на доходи фізичних осіб у розмірі 25 відсотків на відповідній території України та у розмірі 60 відсотків - на території міста Києва;

1⁻²) військовий збір,

2) 90 відсотків податку на прибуток підприємств

3) 50 відсотків рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів;

4) 45 відсотків рентної плати за спеціальне використання води (крім рентної плати за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення);

5) 75 відсотків рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення;

5⁻¹) 95 відсотків рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату;

6) податок на додану вартість;

7) акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції);

8) акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції);

9) ввізне мито ;

10) вивізне мито;

12) рентна плата за транспортування нафти та нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами територією України;

13) рентна плата за транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України;

16) рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України;

16⁻¹) 45 відсотків екологічного податку);

17) частина чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до державного бюджету відповідно до закону, та дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність;

18) кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України "Про Національний банк України";

19) плата за розміщення тимчасово вільних коштів державного бюджету

34) надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим державним майном

36) єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України;

39) кошти від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду, скарбів, які є пам'ятками історії та культури, майна, одержаного державою в порядку спадкування чи дарування;

40) кошти від реалізації надлишкової космічної техніки військового та подвійного призначення;

41) кошти від реалізації надлишкового озброєння, військової та спеціальної техніки, нерухомого військового майна Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних органів та інших державних органів;

56) 10 відсотків коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності до розмежування земель державної та комунальної власності

57) кошти, отримані від секретаріату ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ або іншої міжнародної організації за участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки;

3. Джерелами формування спеціального фонду Державного бюджету України в частині доходів є:

1) акцизний податок з вироблених в Україні пального і транспортних засобів

2) акцизний податок з ввезених на митну територію України пального і транспортних засобів;

3) ввізне мито на нафтопродукти і транспортні засоби та шини до них;

5) судовий збір

10) власні надходження бюджетних

11) надходження від реалізації матеріальних цінностей державного резерву;

13⁻³) 10 відсотків рентної плати за спеціальне використання води (крім рентної плати за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення).

ДОДАТОК Д

Витяг зі статей 64-69 щодо складу доходів загального фонду місцевих бюджетів

(міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, міст Києва та Севастополя, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад тощо)

1. До доходів загального фонду місцевих бюджетів належать:

- 1) 75 відсотків податку на доходи фізичних осіб
- 1⁻¹) 40 відсотків податку на доходи фізичних, що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України на території міста Києва
- 2) 50 відсотків рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів
- 3) 55 відсотків рентної плати за спеціальне використання води;
- 4) 25 відсотків рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення;
- 4⁻¹) 5 відсотки рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату;
- 15) *державне мито, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування за місцем вчинення дій та видачі документів;*
- 17) 10 відсотків податку на прибуток підприємств
- 18) податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності.
- 19) податок на майно, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування;
- 19-1) плати за землю - як податку на майно
- 20) єдиний податок, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування;
- 20⁻¹) збір за місця для паркування транспортних засобів, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування;
- 20⁻²) туристичний збір, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування;
- 21) *плата за ліцензії на певні види господарської діяльності та сертифікати, що видаються районними державними адміністраціями, виконавчими органами відповідних місцевих рад, яка зараховується відповідно до районних бюджетів та бюджетів місцевого самоврядування;*
- 26) плата за державну реєстрацію;
- 29) надходження від орендної плати за користування майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності, засновником яких є районні, міські ради, об'єднані територіальні громади;
- 30) рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин місцевого значення; рентна плата за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення;
- 31) плата за розміщення тимчасово вільних коштів відповідних місцевих бюджетів;

32) орендна плата за водні об'єкти (їх частини), що надаються в користування на умовах оренди районними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, місцевими радами, яка зараховується відповідно до районних бюджетів, бюджетів місцевого самоврядування;

36) плата за надання інших адміністративних послуг, що справляється за місцем надання послуг;

37) 90 відсотків коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення

Стаття 69¹. Надходження спеціального фонду місцевих бюджетів (витяг)

1. До надходжень спеціального фонду місцевих бюджетів належать:

4¹) 55 відсотків екологічного податку

6) власні надходження бюджетних установ, що утримуються за рахунок відповідного місцевого бюджету;

9) субвенції, що надаються з інших бюджетів за рахунок конкретно визначених надходжень спеціального фонду таких бюджетів;

10) повернення кредитів, наданих з місцевих бюджетів індивідуальним сільським забудовникам;

11) повернення кредитів, наданих з місцевих бюджетів молодим сім'ям та самотнім молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла, а також пеня і відсотки за користування ними;

12) надходження в рамках програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ.

Виробничо-практичне видання

Методичні рекомендації
до проведення практичних занять
із навчальної дисципліни

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

*(для студентів денної і заочної форми навчання
освітнього рівня «магістр»
галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки,
спеціальності 051– Економіка)*

Укладач **ЧЕЧЕТОВА** Наталя Федорівна

Відповідальний за випуск *Н. О. Волгіна*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *Н. Ф. Чечетова*

План 2019, поз. 253 М

Підп. до друку 09.07.2020. Формат 60 × 84/16.
Друк на ризографі. Ум. друк. арк. 5,6.
Тираж 50 пр. Зам. № .

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017